

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย ของสถานศึกษา ลังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้นำเสนอเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
4. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒnarูปแบบ
5. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1. ความเป็นมาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคลและเป็นกรรมตามกฎหมายว่าด้วยระบบบริหารราชการแผ่นดินโดยมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้บังคับบัญชา ข้าราชการและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการสำนักงาน

วิสัยทัศน์: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นองค์กรหลักในการจัดอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพให้ประชาชนอย่างทั่วถึง ตลอดชีวิต มีคุณภาพได้มาตรฐาน และจัดองค์ความรู้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและอาชีพอิสระ สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและลัษณะของประเทศไทย

พันธกิจ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีพันธกิจดังนี้

1. ผลิตและพัฒนากำลังคนสายวิชาชีพในทุกระดับอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
2. สร้างการบริหารและจัดการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน
3. วิจัย สร้างนวัตกรรม พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการประกอบอาชีพ และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันผลผลิต

ภารกิจ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีภารกิจเกี่ยวกับการจัดและส่งเสริมการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพโดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการอาชีวศึกษาไว้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1: การพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพมาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีภารกิจเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพโดยคำนึงถึงคุณธรรมและความเป็นเลิศทางวิชาชีพการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ จะเน้นการผลิตกำลังคนให้มีคุณภาพมาตรฐานมีเด่นทางอาชีพที่ชัดเจน เพื่อสนับสนุนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ตลอดจนให้มีการรับรองสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพ เสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ และสร้างค่านิยมที่ดีต่อการอาชีวศึกษา โดยมีเป้าประสงค์ให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพมีคุณภาพมาตรฐาน มีงานทำและดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในลัษณะ โดยมีกลยุทธ์หลักคือ

1. พัฒนาครุและบุคลากรอาชีวศึกษา
2. เร่งรัดพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะผู้เรียน
3. สร้างมาตรฐานและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล
4. ส่งเสริมการประกันคุณภาพสถานศึกษา
5. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ
6. พัฒนาสถานศึกษาและสถาบันการอาชีวศึกษาให้ได้มาตรฐาน มีความเป็นเลิศทางวิชาชีพ
7. สร้างเสริมประสบการณ์วิชาชีพ ปลูกจิตอาสา ด้วยการบริการสังคม
8. ส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศ ลื่น นวัตกรรม มาใช้ในการเรียนการสอน เสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ
9. สร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อการอาชีวศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2: สร้างเครือข่ายและส่งเสริมความร่วมมือการผลิตและพัฒนากำลังคน ให้ตรงตามความต้องการของประเทศไทย ต้องได้รับความร่วมมือกับองค์กรที่ต้องการใช้กำลังคนดังต่อไปนี้ การผลิต เอกชน รัฐวิสาหกิจและชุมชน เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในและต่างประเทศ นำไปสู่การกำหนดหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอนในการผลิตกลำลังคนได้ตรงกับความต้องการภาคการผลิตและความต้องการของผู้ใช้ โดยมีเป้าประสงค์เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และท้องถิ่น และมีกลยุทธ์ดังนี้

1. ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ทั้งในและต่างประเทศ
2. สร้างความเข้มแข็งในการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือในการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ
3. พัฒนาฐานข้อมูลความร่วมมือ
4. พัฒนาศูนย์กำลังคนอาชีวศึกษา
5. ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ ของสถานศึกษาเอกชน สถานประกอบการและเครือข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ 3: พัฒนาระบบบริหารจัดการอาชีวศึกษาคุณภาพของกรุงเทพมหานคร ให้มีระบบบริหารจัดการอาชีวศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่จะส่งผลต่อคุณภาพ การปฏิรูประบบราชการ พระราชนิยมที่ดี ด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 และนำแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award: PMQA) ซึ่งเป็นเครื่องมือในการพัฒนาองค์กรไปสู่ความเป็นเลิศ ในขณะที่กฎหมายการอาชีวศึกษาได้ระบุถึงการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งต้องมีการพัฒนาระบบการบริหาร และจัดการในรูปแบบสถาบันการอาชีวศึกษาควบคู่ไปด้วย อีกทั้งจากการประกาศใช้กฎหมายการอาชีวศึกษาดังกล่าว มีผลให้ต้องสร้างกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาระบบบริหารและจัดการอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดกลยุทธ์ดังนี้

1. จัดและพัฒนาโครงสร้างการบริหารงานให้เป็นไปตามกฎหมายการอาชีวศึกษา และกฎหมาย อื่นที่เกี่ยวข้อง
2. พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และธรรมาภิบาล
3. พัฒนากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ
4. กระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่สถานศึกษาและสถาบัน
5. ผลักดันการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา
6. พัฒนาระบบติดตามและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพ
7. พัฒนาระบบการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ
8. ลงเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการให้บริการ
9. เสริมสร้างสวัสดิการและสวัสดิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 4: ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพและลงเรียนการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งเน้นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาด้านวิชาชีพ ที่มีคุณภาพมาตรฐานอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีจุดมุ่งหมายให้ครอบคลุมประชาชนทุกเพศทุกวัย และกลุ่มเป้าหมายทั้งเด็ก เยาวชน วัยแรงงาน ผู้สูงอายุ โดยเฉพาะผู้ยากไร้ ด้วยโอกาสศูนย์พิการ ผู้ห่างไกลทุกภัย และชนกลุ่มน้อย มีกลยุทธ์ดังนี้

1. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ด้วยรูปแบบที่หลากหลายทั้งในระบบ นอกระบบ และทวิภาคี

2. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้ประชาชนในการสร้างงานสร้างรายได้

3. จัดการศึกษาวิชาชีพแก่ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ผู้สูงอายุ

4. ส่งเสริมให้มีการสร้างรายได้ระหว่างเรียน

ยุทธศาสตร์ที่ 5: จัดการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างเสริมความมั่นคงของรัฐ

ส่งเสริมการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดน ให้เป็นกลไกเสริมสร้างความสามัคันท์สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย บนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่มีความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา และเปลี่ยนความรู้ พัฒนาวิชาการ/วิชาชีพ เตรียมความพร้อมรองรับการเปิดเสริมการค้าในอนาคต โดยหวังผลให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาวิชาชีพในภูมิภาค โดยเฉพาะสาขาที่มีศักยภาพและความพร้อม ประกอบไปด้วยกลยุทธ์ ดังนี้

1. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในเขตชายแดนภาคใต้

2. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในพื้นที่ชายแดน และเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ

3. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพตามโครงการพระราชดำริ

4. ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างความเข้าใจอันดี

ยุทธศาสตร์ที่ 6: สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี เพื่อให้การอาชีวศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ดังแต่การพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้อิสระต่อ การเรียนรู้ การสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมทางวิชาชีพ การเชื่อมโยงการวิจัยกับกระบวนการ จัดการเรียนการสอนวิชาชีพ มีกลไกนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริงมีกลยุทธ์ดังนี้

1. ส่งเสริมพัฒนาการวิจัย สร้างนวัตกรรมลิขสิทธิ์และกิจกรรมเชิงนโยบายการวิจัย เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ

2. ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปใช้พัฒนาคุณภาพการบริหาร จัดการและการเรียนการสอน

3. ส่งเสริมให้นำความรู้ เทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรม ไปใช้พัฒนาอาชีพ จดสิทธิบัตรและพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์

4. พัฒนาระบบบริหารจัดการ เครือข่ายงานวิจัย และการจัดการความรู้อาชีวศึกษา ทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ

2. ประเภทสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

มีสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 415 แห่ง ประกอบด้วย 1) วิทยาลัยเทคนิค จำนวน 110 แห่ง 2) วิทยาลัยอาชีวศึกษา จำนวน 36 แห่ง 3) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี จำนวน 43 แห่ง 4) วิทยาลัยสารพัดช่าง จำนวน 53 แห่ง 5) วิทยาลัย การอาชีพ จำนวน 142 แห่ง 6) วิทยาลัยพนิชยการ จำนวน 5 แห่ง 7) วิทยาลัยเทคโนโลยีอุดสาหกรรม การต่อเรือ จำนวน 3 แห่ง 8) วิทยาลัยศิลปหัตกรรม จำนวน 2 แห่ง 9) วิทยาลัยบริหารธุรกิจ และการท่องเที่ยว จำนวน 3 แห่ง 10) วิทยาลัยประมง จำนวน 4 แห่ง 11) วิทยาลัยช่างทองหลวง กาญจนากิจ จำนวน 1 แห่ง 12) วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ จำนวน 11 แห่ง 13) วิทยาลัย อาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ จำนวน 1 แห่ง 14) ศูนย์ฝึกอบรมวิศวกรรมเกษตร จำนวน 1 แห่ง โดยมีการหลักสูตรดังนี้

2.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

2.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

2.3 หลักสูตรปริญญาตรีสายปฏิบัติการหรือสายเทคโนโลยี

2.4 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (พิเศษ) ตามโครงการอาชีวศึกษาเพื่อแก้ปัญหา ความยากจนในชนบท (อศ.กช.)

2.5 หลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพ ดังนี้ 1) หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น จำนวน 225 ชั่วโมง

2) หลักสูตรวิชาชีพหลากหลาย 3) หลักสูตรวิชาชีพมัธยม 4) หลักสูตรเกษตรกรรมระยะสั้น

5) หลักสูตรเกษตรกรรมเคลื่อนที่

นอกจากการจัดการอาชีวศึกษาในหลักสูตรที่กล่าวมา ยังมีการจัดทั้งระบบปกติ นอกรอบและระบบทวิภาคี

3. รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษา และวิชาชีพ, 2551, หน้า 3)

สำหรับรูปแบบการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551 นั้น สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดได้ 3 รูปแบบ ดัง

3.1 การศึกษาในระบบเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลัก โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลา การวัดและการประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

3.2 การศึกษานอกระบบเป็นการจัดการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนด จุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของ การสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

3.3 การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษา หรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษา หรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ

4. เป้าหมายการอาชีวศึกษา

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551 มาตรา 6 ได้กล่าวถึง เป้าหมายการจัด การอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพว่า ต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนใน ด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษา วิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎี ขั้นเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในทางปฏิบัติ และมีสมรรถนะสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติคือประกอบอาชีพโดยอิสระได้

5. แนวทางการจัดอาชีวศึกษา

5.1 การจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาปกติ ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาแบบในระบบ มี หลักเกณฑ์ในการพิจารณาดำเนินการดังนี้

5.1.1 กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้สำเร็จการศึกษาแล้วเข้าศึกษาต่อในระบบชั้นเรียน

5.1.2 ผู้เรียนมีความประสงค์จะศึกษาในระบบชั้นเรียน

5.1.3 การจัดการศึกษานำการเรียนในชั้นเรียน โดยการเรียนภาคทฤษฎีอาจใช้ วิธีการรวมห้องเป็นกลุ่มใหญ่ ส่วนการเรียนภาคปฏิบัติใช้วิธีการแยกห้องหรือแยกกลุ่มผู้เรียน

5.1.4 บางรายวิชาที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ง่ายต่อการเรียนรู้อาจจัดให้เรียนรู้จากสื่อ หรือแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในลักษณะการเรียนนอกรอบบ

5.1.5 การฝึกงาน สามารถนำรายวิชาชีพไปฝึกอาชีพและหรือใช้วิธีการฝึกงาน ไปฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการหรือแหล่งวิทยาการ โดยการเรียนระดับ ปวช. ต้องมีระยะเวลาในการฝึกไม่น้อยกว่า 1 - 2 ภาคเรียน ส่วนระดับ ปวส. ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

5.1.6 ผู้เรียนต้องจัดทำโครงการที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน ซึ่งเป็นรายวิชา ที่กำหนดให้ตามโครงสร้างหลักสูตร

5.1.7 ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมเสริมตามหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนด 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ทุกภาคเรียน ยกเว้นภาคเรียนที่มีการฝึกงาน

5.2 การจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาผู้มีงานทำ มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ดำเนินการดังนี้

5.2.1 กลุ่มเป้าหมายหลักคือผู้มีงานทำและประسังค์จะศึกษาต่อแต่เวลาในการเรียน

5.2.2 ระบบเทียบโอนผลการเรียนรู้และสมรรถนะในการกำหนดสาขาวิชาและสาขางาน

5.2.3 ให้ความสำคัญกับการจัดแผนการเรียนและการวางแผนตารางเรียนรายบุคคล

5.2.4 เน้นการศึกษากลไกระบบโดยรายวิชาที่ต้องศึกษาเพิ่มเติมตามโครงสร้าง สามารถใช้การปฏิบัติงานจริงในสถานที่ทำงานช่วยกำหนด

5.2.5 บางรายวิชาอาจต้องเรียนในชั้นเรียน หรือจัดสอนเสริมในบางเนื้อหาวิชา

5.2.6 ผู้เรียนต้องจัดทำโครงการที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน ซึ่งเป็นรายวิชาที่ กำหนดให้ตามโครงสร้างหลักสูตร โดยสามารถจัดทำในสถานที่ทำงาน

5.3 การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะสมมูลสถานระหว่าง การจัดการเรียนในสถานศึกษากับการฝึกอาชีพจริงในสถานประกอบการ เพื่อให้ผู้เรียนมีทั้งความรู้ และความชำนาญในงานอาชีพ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาดำเนินการดังนี้

5.3.1 กลุ่มเป้าหมายเป็นพนักงานในสถานประกอบการ หรือผู้ประสังค์จะเรียน ในรูปแบบการศึกษาระบบทวิภาคี

5.3.2 ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ได้

5.3.3 รายวิชาสามัญหรือพื้นฐานประยุกต์และวิชาชีพที่เป็นพื้นฐานจะเรียนในสถานศึกษาโดยใช้รูปแบบการศึกษาในระบบเป็นหลัก หรือบางรายวิชาที่ไม่ยุ่งยากขับช้อนง่ายต่อการเรียนรู้อาจจัดแบบอกรอบบ

5.3.4 รายวิชาชีพจะนำไปเรียนรู้และฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการตามแผนการฝึกอาชีพที่สถานศึกษา และสถานประกอบการร่วมกันจัดทำ โดยใช้เวลาไม่น้อยกว่าครึ่งหลักสูตร

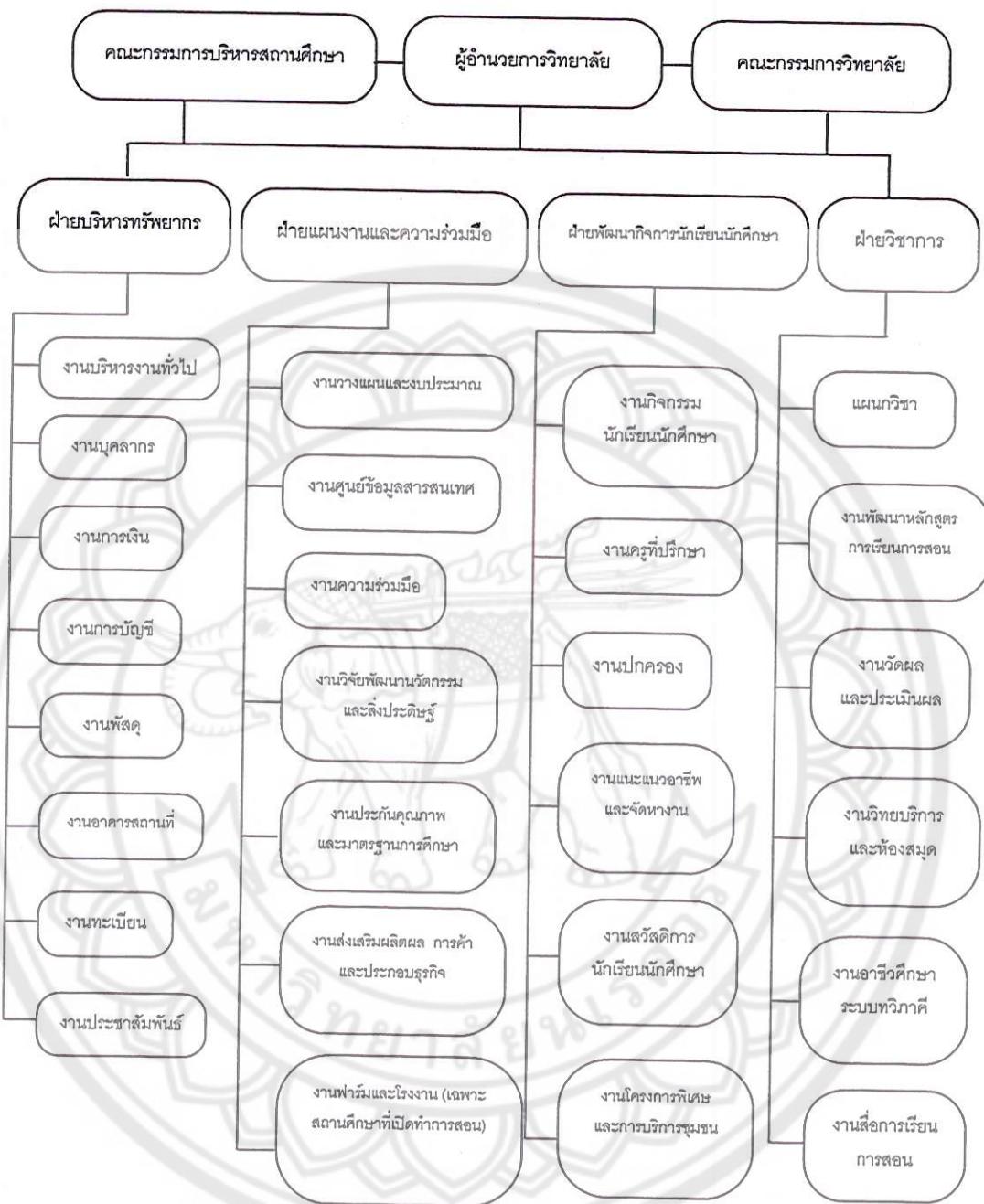
5.3.5 ผู้เรียนต้องจัดทำโครงการที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียนซึ่งเป็นรายวิชาที่กำหนดให้ตามโครงสร้างหลักสูตร โดยสามารถจัดทำในสถานประกอบการ

5.3.6 ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมเสริมตามหลักสูตรตามที่สถานประกอบการกำหนด โดยมีระยะเวลาเข้าร่วมกิจกรรมตามเงื่อนไขของหลักสูตร

5.3.7 ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมเสริมตามหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนด โดยมีระยะเวลาเข้าร่วมกิจกรรมตามเงื่อนไขของหลักสูตร

6. โครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2552, หน้า 3-4) ระบุเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2552 ให้สถานศึกษาแบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย คือ 1) ฝ่ายบริหารทรัพยากร 2) ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ 3) ฝ่ายกิจการนักเรียนนักศึกษา 4) ฝ่ายวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552, หน้า 5) แสดงโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดังภาพ 1

ภาพ 1 แสดงโครงสร้างการบริหารงานภายในสถานศึกษาในสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา

องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

1. ประวัติและความเป็นมาขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

หลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 รัฐบาลมีนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาในแบบเข้มงวด โดยคำสั่งของคณะกรรมการประกาศฯ ที่ 42/2519 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2519 ให้ยกเลิก ระงับองค์กรของนักศึกษาในสถานศึกษาทั้งหมด กิจกรรมของเยาวชนถูกจำกัดเฉพาะด้านกีฬา วัฒนธรรม และการบำเพ็ญประโยชน์เท่าที่จำเป็นเหมาะสม และด้วยความเห็นชอบของหัวหน้าสถานศึกษา ทำให้องค์กรนักศึกษาที่มีอยู่เดิมถูกยกเลิกออกไป สถานศึกษาต่างๆ ของกรมอาชีวศึกษาก็อยู่ในช่วงของความเปลี่ยนแปลงมีการเปลี่ยนสถานะของสถานศึกษา มากมายก็ถูกระงับองค์กรของนักศึกษาเข่นกัน

ต่อมารัฐบาลได้ผ่อนคลายมาตรการลงโดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2521 อนุญาตให้สถานศึกษาต่างๆ จัดตั้งสโมสร ชมรมต่างๆ ได้ แต่ต้องไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง นักศึกษาที่มีความเชื่อ邪ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมที่ผ่านมาที่มีบทบาทจะถูกจับ เริ่มมีการเคลื่อนไหวขึ้น และมีมติคณะรัฐมนตรีอีกรั้งหนึ่งเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2522 ได้อนุญาตให้นักศึกษาจัดตั้งองค์กร ของนักศึกษาได้เพื่อดำเนินกิจกรรม ทำให้องค์กรของนักศึกษาได้รับการพื้นตัวอีกรั้งหนึ่ง รัฐบาลได้กำหนดให้ส่วนราชการที่ควบคุมสถานศึกษาแต่ละแห่ง ต้องกำหนดหลักการขององค์กร นักศึกษาพร้อมกันนั้นรัฐบาลได้ก่อตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชน แห่งชาติขึ้นใหม่ เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2522 เพื่อทดสอบสำนักงานส่งเสริมเยาวชนที่ถูกยุบเลิกไป จากเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 จะเห็นได้ว่ารัฐบาลตระหนักรในการพัฒนาเยาวชน ผลจากมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2522 นี้เอง ดังนั้นกรมอาชีวศึกษาจึงได้นำเข้ารูปแบบการจัด องค์กรขององค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย หรือที่เรียกว่า อ.ก.ท. ที่จัดตั้งองค์กรอยู่แล้ว ในวิทยาลัยเกษตรกรรมทั่วประเทศ ซึ่งประสบความสำเร็จในการดำเนินการมาก่อน และกรมอาชีวศึกษาได้ ริเริ่มดำเนินการ อ.ช.ท. ตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 ตามแบบอย่างในต่างประเทศ โดยมุ่งที่จะเป็น หน่วยที่ทำหน้าที่ประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุน และกิจกรรมต่างๆ เสริมการเรียนการสอนวิชาชีพ ทางด้านอุตสาหกรรมในสถานศึกษาให้ได้ผลดี มีคุณภาพและมาตรฐานสูง ซึ่งจะเป็นส่วนช่วยให้ ประเทศไทยช่างเทคนิคที่มีความรู้ความสามารถและอุปนิสัยที่ดีงาม พร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยต่อไป

ความเป็นมาขององค์การวิชาชีพ กรมอาชีวศึกษา เริ่มตั้งแต่ ปี พ.ศ.2526 โดยนายวิวง ปางพูนิพงษ์ อธิบดีกรมอาชีวศึกษา เป็นผู้ลงในระเบียนกรมอาชีวศึกษา ซึ่งว่าด้วย องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ.2526 เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2526 และเป็น ระเบียนที่ยึดถือเป็นหลักขององค์การวิชาชีพลีบนา โดยมีสำนักงานกลางขององค์การ ตั้งอยู่ที่ กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ.2527 ได้ประกาศใช้ระเบียนกรมอาชีวศึกษาว่าด้วย อกท., อธท. และ อศท. โดยมีสำนักงานกลางขององค์การตั้งอยู่ที่กองวิทยาลัยอาชีวศึกษาระบบทั่วไป

ปี พ.ศ.2530 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตร ป.ว.ช. 2530 และได้จัดวิชาขององค์การวิชาชีพไว้ เป็นรายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน

ปี พ.ศ.2531 ได้มีงานประชุมทางวิชาการ อ.ช.ท. ชั้นครั้งแรก ณ สถาบันวิจัยและพัฒนาสังคมศาสตร์ จังหวัด สมุทรปราการ

ปี พ.ศ.2532 ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวภาพ ประจำปี พ.ศ.2532 ให้ดำเนินการจัดทำยกร่างแบบประเมินคุณภาพชีวภาพ ประจำปี พ.ศ.2532

ปี พ.ศ.2533 ประกาศใช้แนวทางปฏิบัติ องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ.2532

ปี พ.ศ.2535 ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวภาพ ประจำปี พ.ศ.2535 ให้ดำเนินการจัดทำยกร่างแบบประเมินคุณภาพชีวภาพ ประจำปี พ.ศ.2535 ชั้น

ปี พ.ศ.2537 ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเรื่องแนวทางปฏิบัติ และประกาศใช้แนวทางปฏิบัติ องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ.2537 ว่าด้วยการประเมินผลกิจกรรม ชุมชนวิชาชีพ และแนวทางปฏิบัติว่าด้วยการเงินฉบับแก้ไข

ปี พ.ศ.2540 ประกาศใช้ระเบียนกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ.2540 แนวทางปฏิบัติขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ.2540 และแนวทางปฏิบัติขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ.2540 ว่าด้วย การประเมินผลกิจกรรมชุมชนของหน่วย อ.ช.ท.

2. หลักการขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

บริษชา ทัพพะกุล ณ อยุธยา และคณะ (2543) ได้ให้ความหมายขององค์การว่า องค์การได้แก่การที่บุคคลได้ร่วมกลุ่มกันเพื่อช่วยกันดำเนินกิจการ เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นอย่างมีระเบียบดังนั้นลักษณะขององค์การจะมีระเบียบข้อบังคับอยู่ด้วยเสมอ

รายงาน เสือพันธ์ และคณะ (2540) ได้ให้ความหมายขององค์กรว่าองค์กรมีลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ คือ เป็นกลุ่มของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีการรวมตัวกันอย่างมีระเบียบแบบแผนและร่วมกันทำงานในลักษณะกลุ่มที่มีการรวมตัว ทรัพยากรและความรู้ความสามารถของทุกฝ่ายมาดำเนินงานรวมกันกลุ่มนี้มีจุดประสงค์ร่วมกันและกรณีจะทำงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้นเมื่อสามารถทำได้ด้วยคนๆเดียว และมีการจัดรูปแบบหรือโครงสร้างความล้มเหลวของบุคคลในการทำกิจกรรมร่วมกัน

จากความหมายที่ได้กล่าวถึงมาแล้วพอสรุปได้ว่าองค์กร หมายถึง การที่คณบุคคลกลุ่มนี้มารวมตัวกัน เพื่อดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีระเบียบแบบแผนและเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ

ดังนั้นองค์กรซึ่งเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย หมายถึง องค์กรของนักเรียนนักศึกษาสาขาวิชาซึ่งอุดหนุนกรุรุ่มที่กรมอาชีวศึกษาจัดตั้งขึ้นตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยองค์กรซึ่งเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ.2540 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพในสถานศึกษามีชื่อย่อว่า อ.ช.ท.

องค์กรซึ่งเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ช.ท.) จึงเป็นองค์กรที่ดำเนินการโดยนักเรียนนักศึกษาเพื่อนักเรียนนักศึกษาโดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครู-อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ หรือชุมชนสมาชิกขององค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้คำแนะนำ สนับสนุน ควบคุมดูแล และรับผิดชอบ โดยแบ่งการจัดการกิจกรรม อ.ช.ท. เป็น 3 ระดับ คือ ระดับหน่วย ระดับภาค และระดับชาติ กิจกรรมที่จัดต้องให้สอดคล้องกับประเภทของกิจกรรมที่กำหนดในระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยหลักการองค์กรซึ่งเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

วิทยาลัยการอาชีพต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทั่วไปจัดการเรียนการสอน 3 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาซึ่งอุดหนุนกรุรุ่ม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม และประเภทวิชาคหกรรม ดังนั้นองค์กรวิชาชีพของวิทยาลัยการอาชีพ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงมีองค์กรวิชาชีพใน 3 องค์กร ดังนี้

1. องค์กรซึ่งเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ช.ท.) Future Technicians of Thailand (F.T.T)
2. องค์กรนักธุรกิจในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ธ.ท.) Future Businessman of Thailand (FBT.)
3. องค์กรนักคหกรรมศาสตร์ในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ค.ท.) Future Home Econoist of Thailand (FHT.)

หลักการขององค์กรวิชาชีพทั้ง 3 องค์การ มีข้อความที่คล้ายกัน จะแตกต่างกันเพียงแต่ กล่าวว่า เป็นองค์กรของนักเรียนนักศึกษาประภากวิชาได้เท่านั้น จึงพอสรุปเป็นหลักการขององค์กรวิชาชีพรวมได้ว่า (1) เป็นองค์กรของนักศึกษา ดำเนินงานโดยนักศึกษา เพื่อวิชาชีพของนักเรียนนักศึกษา (2) ผู้บริหาร ครู อาจารย์ ในสถานศึกษา เป็นผู้แนะนำ ดูแล และผู้รับผิดชอบ (3) จัดโครงสร้าง 3 ระดับ คือ ระดับหน่วย ระดับภาค และระดับชาติ (4) จัดกิจกรรมองค์กรต้องสอดคล้องกับประภากวิชากิจกรรมในระเบียบขององค์กร (5) อนุโลมตามระเบียบกระทรวงศึกษาฯ ด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (กรมอาชีวศึกษา, 2540) ดังจะกล่าวรายละเอียดของแต่ละองค์กรต่อไป

3. วัตถุประสงค์ขององค์กรช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

เพื่อให้การดำเนินงานและการจัดกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยเป็นไปด้วยความเหมาะสมสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน เพื่อพัฒนา กิจกรรมที่มีคุณค่า ต่อนักเรียนนักศึกษา และให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการฯ ด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และเพื่อเป็นเอกสารของนักเรียนนักศึกษาประภากวิชาช่างเทคนิค อุดหนุน กรมอาชีวศึกษา จึงกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (กรมอาชีวศึกษา, 2540) ไว้ดังนี้

3.1 เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนช่างอุตสาหกรรมในสาขาวิชาที่สถานศึกษาเปิดสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

3.2 เพื่อจัดการแนวโน้มเกี่ยวกับโอกาสการประกอบอาชีพในสาขาต่างๆ ที่เปิดสอน

3.3 เพื่อสร้างความสามัคคี สนับสนุนคุณค่ายะห่วงนักเรียนนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพในสถานศึกษาเดียวกันและต่างสถานศึกษา

3.4 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษามีความเป็นผู้นำและผู้ตัวที่ดี มีความคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ และมีความรับผิดชอบ

3.5 เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนนักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาและลังคมโดยใช้ความรู้ ความสามารถของตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

3.6 เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาคมวิชาชีพต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศซึ่งจะช่วยสนับสนุน การเรียนการสอนวิชาชีพนั้นๆ ในสถานศึกษา

3.7 เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนนักศึกษามีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียน และต้องการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ความสามารถ สามารถ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพที่ตนเรียนอย่างสม่ำเสมอ จนสามารถเป็นผู้นำในวงการวิชาชีพของตนได้

4. การจัดตั้งหน่วย อ.ช.ท. ในสถานศึกษา

เพื่อให้การจัดกิจกรรมองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ช.ท.) ตามระเบียบกรา水域ศึกษาว่าด้วยองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ.2540 (ปรับปรุงแก้ไขข้อ 17 พ.ศ.2540 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงให้สถานศึกษาดำเนินการดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา, 2540)

1. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาที่เปิดสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม จัดประชุมครุภารย์เพื่อทำความเข้าใจในเรื่องการจัดสรุปองค์การประโภตและภาระดำเนินกิจกรรม ขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

2. พิจารณาครุภารย์ที่มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ของ อ.ช.ท. เป็นอย่างดีและมีความสามารถเหมาะสม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการบริหารระดับหน่วย

3. จัดนิทรรศการเชิงวิทยากรมาบรรยายพิเศษเกี่ยวกับกิจกรรม อ.ช.ท. และองค์การประเภทต่างๆ

4. เตรียมสถานที่เพื่อใช้เป็นสำนักงาน อ.ช.ท. จัดหาอุปกรณ์ วัสดุ ครุภัณฑ์ประจำสำนักงานตลอดจนเอกสารระเบียบการให้พร้อมในการดำเนินการ

5. ประชุมนักเรียนนักศึกษาเพื่อทำความเข้าใจถึงเรื่ององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย และองค์การต่างๆ ในหัวข้อต่อไปนี้ คือ 1) ประวัติความเป็นมาของ อ.ช.ท. 2) ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ 3) ระเบียบและแนวปฏิบัติขององค์การ 4) กิจกรรมหลักและการจัดกิจกรรมองค์การ 5) กิจกรรมการแข่งขันทักษะวิชาชีพ 6) การประชุมทางวิชาการในระดับต่างๆ 7) ค่าธรรมเนียมและค่าบำรุง 8) โครงการช่างเทคนิคภายในประเทศ 9) ประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม 10) ความล้มเหลวของ อ.ช.ท. กับการฝึกกิจกรรม 11) ลักษณะของหน่วยและความล้มเหลวของหน่วยงานอื่นๆ 12) เรื่องสำคัญอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ลำดับขั้นตอนการขอจัดตั้งหน่วยมีดังต่อไปนี้

1. สถานศึกษาให้นักเรียนนักศึกษาจำนวนไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ยื่นแสดงความจำนงเป็นสมาชิกขอจัดตั้ง อ.ช.ท. ระดับหน่วย เพื่อเป็นหลักฐานแสดงความต้องการ (ตามแบบ อ.ช.ท. พิเศษ)

2. เมื่อสถานศึกษาได้แบบ อ.ช.ท. พิเศษแล้ว ให้สรุหากกรรมการบริหารระดับหน่วย (ตามระเบียบข้อ 14.3) แล้วยื่นเรื่องขอจัดตั้งไปยังประธานกรรมการบริหารระดับชาติ (ตามแบบ อ.ช.ท. 01)

ป
๗๙
๑๕๖
๒๒๗๖๐
๒๕๕๖

๑๖๒๘๖๐๖๕

- ๕ มิ.ย ๒๕๕๖

สำนักงานอสมุค

3. เมื่อคณะกรรมการบริหารระดับชาติได้พิจารณาคำขอและไม่ขัดข้องแล้ว ให้ออกประกาศจัดตั้ง อ.ช.ท. ระดับหน่วยตามคำขอได้ (ตามแบบ อ.ช.ท. 02) รวมทั้งออกประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารของหน่วย และให้สถานศึกษาแจ้งครุและนักเรียน - นักศึกษาทราบ

4. เมื่อสถานศึกษาได้รับหนังสืออนุมัติ จากคณะกรรมการบริหารระดับชาติให้จัดตั้ง หน่วยและแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารของหน่วย และให้สถานศึกษาแจ้งครุ – อาจารย์และนักเรียน นักศึกษาทราบ

5. ประธานคณะกรรมการบริหารระดับหน่วย ประกาศจัดตั้งชุมชนตามระเบียบกรม อาชีวศึกษาฯ ว่าด้วยองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ.2535 แก้ไข พ.ศ.2540 (ตามแบบ อ.ช.ท. 04) และแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาชุมชน (ตามแบบ อ.ช.ท. 05) เป็นปีฯ ไป

6. ให้นักเรียนนักศึกษายื่นใบสมัครเป็นสมาชิกต่อคณะกรรมการบริหารของหน่วย เพื่อลงทะเบียนไว้เป็นหลักฐานต่อไป เมื่อมีคณะกรรมการดำเนินงาน อ.ช.ท. ระดับหน่วยแล้วให้ นักเรียนนักศึกษายื่นสมัครต่อคณะกรรมการดำเนินงาน อ.ช.ท. ระดับหน่วย (ตามแบบ อ.ช.ท. 09)

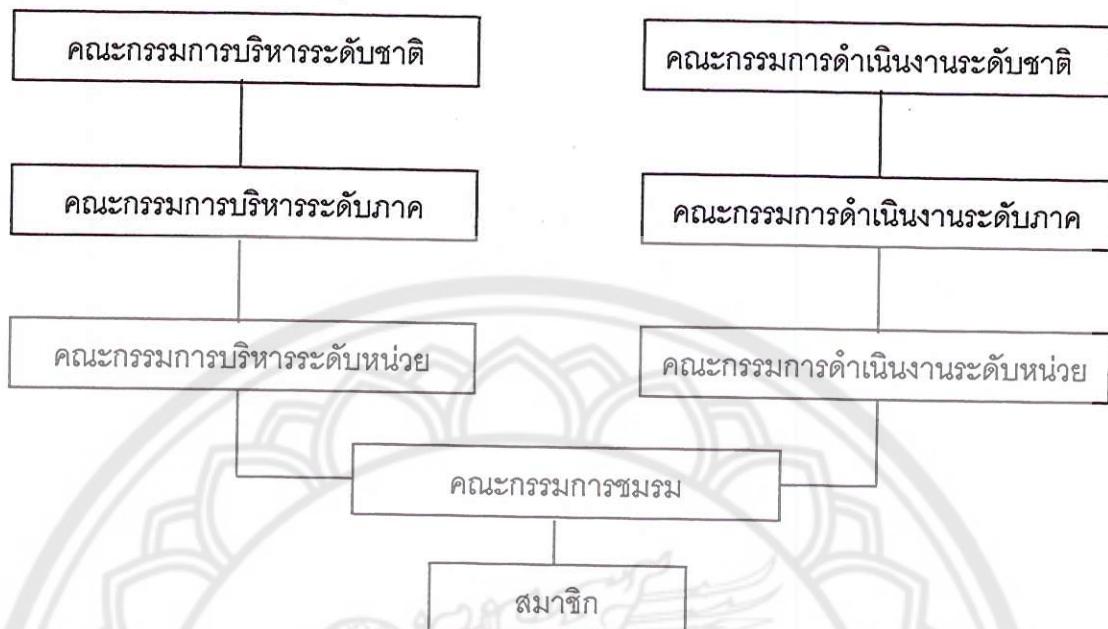
7. หมายเลขอหเบียนสามารถใช้ได้ตัวอักษรย่อของชื่อหน่วย ตามด้วยตัวเลขรหัสประจำตัวนักเรียนนักศึกษาตามที่สถานศึกษากำหนด

8. ให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชนและคณะกรรมการดำเนินงาน อ.ช.ท. ระดับ หน่วยตามแนวปฏิบัติของ อ.ช.ท. ว่าด้วยคณะกรรมการดำเนินงาน พ.ศ.2540 แล้วประกาศและรายงานผล การเลือกตั้ง

9. จัดทำป้ายชื่อองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยมีขนาดกว้าง 0.80 เมตร ยาว 2.40 เมตร มีข้อความ “องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย” ชื่อหน่วยสถานศึกษา และตราลัญญาลักษณ์องค์การ อ.ช.ท.

5. โครงสร้างการบริหารองค์กร อ.ช.ท.

โครงสร้างขององค์กร อ.ช.ท. แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังแสดงในภาพ 2

ภาพ 2 แสดงโครงสร้างการบริหารองค์การ อ.ช.ท.

ระดับชาติ หมายถึง การบริหารและดำเนินการจัดกิจกรรมองค์การ อ.ช.ท. ในระดับ
กรมอาชีวศึกษา

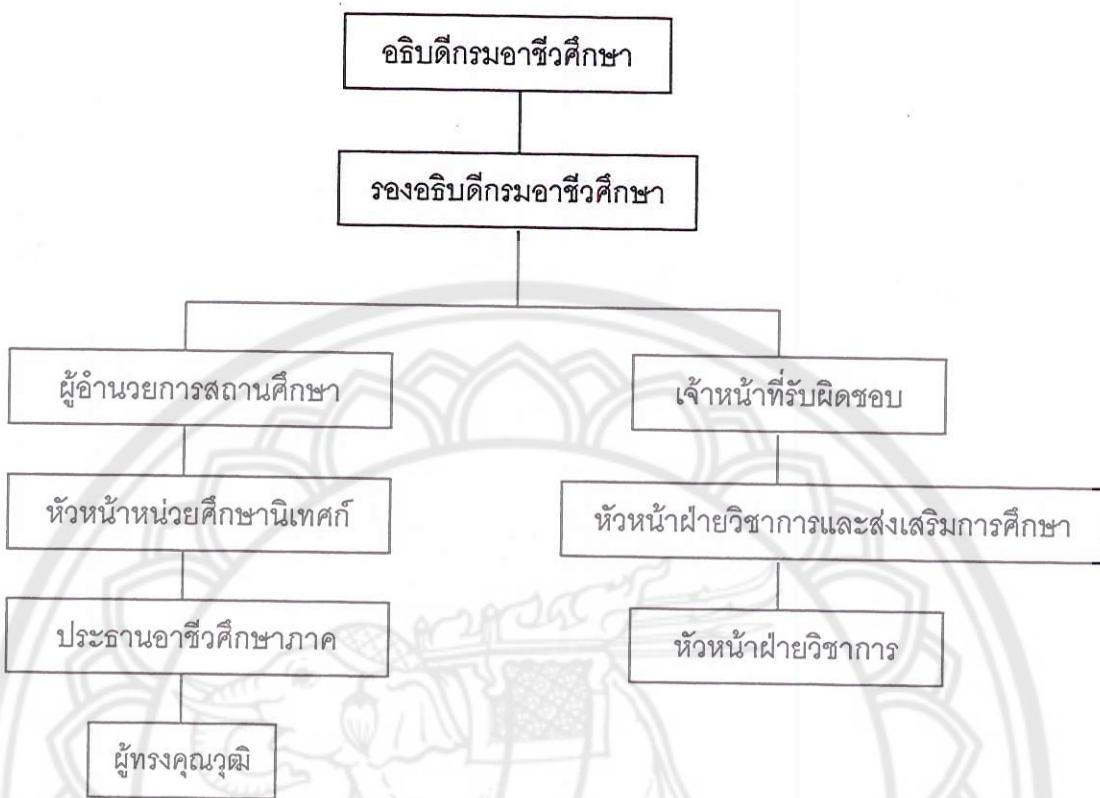
ระดับภาค หมายถึง การบริหารและดำเนินการกิจกรรม อ.ช.ท. ในภาคซึ่งแบ่ง
ออกเป็น 5 ภาค

ระดับนิเวศ หมายถึง การบริหารและดำเนินการจัดกิจกรรม อ.ช.ท. ในสถานศึกษา

การบริหารองค์กรวิชาชีพทุกองค์กรจะบริหารด้วยคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย
คณะกรรมการบริหาร ครู – อาจารย์ คณะกรรมการดำเนินงาน และคณะกรรมการชุมชนซึ่งเป็น
นักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษานั้นๆ

5.1 คณะกรรมการบริหารองค์การ อ.ช.ท. ระดับชาติ

คณะกรรมการบริหารองค์การ อ.ช.ท. ในระดับชาติของกรมอาชีวศึกษา แสดงใน
ภาพ 3 ดังต่อไปนี้

ภาพ 3 โครงสร้างคณะกรรมการการบริหารองค์การ อ.ช.ท. ระดับชาติ

คณะกรรมการจะประกอบด้วย อธิบดีกรมอาชีวศึกษา รองอธิบดีกรมอาชีวศึกษา ผู้อำนวยการของสถานศึกษา หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ ประธานกรรมการบริหาร อ.ช.ท. ระดับภาคทุกคน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เหมาะสมอื่นๆ อีกไม่เกิน 10 คน ให้ประธานคณะกรรมการบริหาร มีอำนาจมอบหมายให้กรรมการทำได้ท่านหนึ่งทำหน้าที่แทน หรือมีคำสั่งมอบหมายให้คณะกรรมการ บุคคลหรือคณะกรรมการดำเนินการในกรณีเฉพาะเรื่องแทนคณะกรรมการบริหาร อ.ช.ท. ระดับชาติได้เป็นกรณีไป อธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร อ.ช.ท. ระดับชาติและให้อยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี เมื่อหมดคราวแล้วอาจได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ได้

หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารองค์การ อ.ช.ท. ระดับชาติ

5.1.1 กำหนดแนวทางควบคุมดูแลและให้การสนับสนุนการดำเนินงานของ องค์กรทั้งในระดับชาติ ระดับภาค และระดับหน่วยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

5.1.2 มีหน้าที่จัดงานองค์การ อ.ช.ท. ในระดับชาติปีละครั้ง ยกเว้นในกรณีที่มีเหตุจำเป็น

**5.1.3 กำหนดระยะเวลาเบี่ยงและจัดให้มีการวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมของหน่วย
หรือของสมาชิกได้**

5.1.4 อาจประกาศเกียรติคุณและมอบเกียรติบัตรให้แก่ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ใน
สถานศึกษา ผู้นำในการอาชีพที่มีผลงานดีเด่นในรอบปี และผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่องค์กร
อ.ช.ท. ในระดับการจัดองค์กร อ.ช.ท. ระดับชาติ

5.2 คณะกรรมการบริหารองค์กร อ.ช.ท. ระดับชาติ

ภาค หมายถึง กลุ่ม อ.ช.ท. หลายหน่วยรวมกันตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่า
ด้วยการจัดกลุ่มอาชีวศึกษาจังหวัดและกลุ่มอาชีวศึกษาภาค พ.ศ.2540 ซึ่งประกอบด้วย 5 ภาค
คือ ภาคกลาง ประดับยนต์ อ.ช.ท. ในสถานศึกษากรุงเทพมหานคร เขตการศึกษา 1 และเขต
การศึกษา 5 ภาคเนื่อง ประกอบด้วย อ.ช.ท. ในสถานศึกษาที่อยู่ในเขตการศึกษา 7 และเขต
การศึกษา 8 ภาคใต้ ประกอบด้วยหน่วย อ.ช.ท. ในสถานศึกษาที่อยู่ในเขตการศึกษาการศึกษา
2 เขตการศึกษา 3 และเขตการศึกษา 4 ภาคตะวันออก ประกอบด้วยหน่วย อ.ช.ท. ในสถานศึกษา
ที่อยู่ในเขตการศึกษา 9 เขตการศึกษา 10 และเขตการศึกษา 11 ในแต่ละภาคให้มีกรรมการบริหาร
อ.ช.ท. ระดับภาคหนึ่งคณะประกอบด้วย ประธานกรรมการบริหารของทุกหน่วยในภาค
และผู้ทรงคุณวุฒิที่เหมาะสมอีกไม่เกิน 10 คน และให้มีการประชุมเลือกตั้งหรือคัดเลือก
ประธาน รองประธาน เลขาธิการ ผู้ช่วยเลขานุการ หรือกรรมการตามความเหมาะสม อนุมัติกรรม
อาชีวศึกษาเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการบริหาร อ.ช.ท. ระดับภาคและให้อยู่ในตำแหน่งครบ lokale 2 ปี
เมื่อหมดภาระแล้วอาจได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ได้

หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารองค์กร อ.ช.ท. ระดับภาค

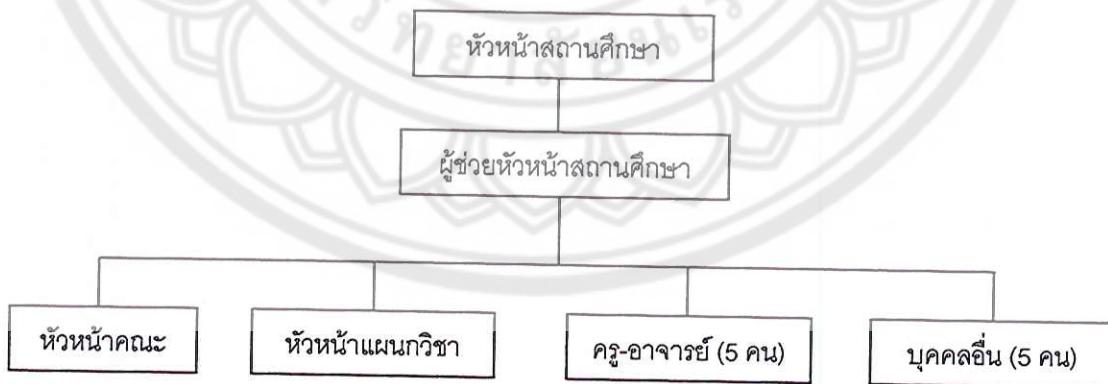
5.2.1 กำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของคณะกรรมการ
ดำเนินงาน อ.ช.ท. ระดับภาค ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ อ.ช.ท. จัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือกัน
เป็นครั้งคราว จัดทำเอกสารคู่มือหรือแนวปฏิบัติตามความเหมาะสม สนับสนุนให้มีการจัดประชุม
ทางวิชาการ หรือการประกวด แข่งขัน และกิจกรรมอื่นๆ ตลอดจนเผยแพร่กิจกรรมของ อ.ช.ท. ต่อ
สื่อมวลชน หน่วยงานหรือบุคคลที่สนใจรวมทั้งติดตามประเมินผลในภาค และมีหน้าที่ประสานงาน
กับกรรมการบริหาร อ.ช.ท. ระดับชาติ ระดับภาค และระดับหน่วยในภาคเพื่อเกิดผลดีตาม
วัตถุประสงค์

5.2.2 ให้กรรมการบริหารและกรรมการดำเนินงาน อ.ช.ท. ระดับภาค จัดประชุมทางวิชาการ อ.ช.ท. ระดับภาคอย่างน้อยปีละครั้ง โดยให้มีการประกวดแข่งขันและหรือเสนอผลงานของสมาชิกเกี่ยวกับกิจกรรมหลักและกิจกรรมอื่นๆ เพื่อเป็นการพัฒนาหรือส่งเสริมความก้าวหน้าของสมาชิก และคัดเลือกตัวแทนของภาค เพื่อเข้าประกวดและหรือเสนอผลงานในระดับชาติด้อไป]

5.2.3 ให้กรรมการบริหาร อ.ช.ท. ระดับภาค รายงานผลการจัดกิจกรรมของ อ.ช.ท. ระดับภาคให้กรรมการบริหาร อ.ช.ท. ระดับชาติทราบทุกภาคเรียน

5.3 คณะกรรมการบริหารองค์กร อ.ช.ท. ระดับหน่วย

หน่วย อ.ช.ท. หมายถึง กลุ่มสมาชิก อ.ช.ท. ที่ร่วมดำเนินงานตามระเบียบ อ.ช.ท. ในสถานศึกษา ให้ อ.ช.ท. แต่ละหน่วยทำป้ายชื่อองค์การประจำหน่วยว่า “องค์กรช่าง เทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย” และระบุชื่อหน่วยซึ่งเป็นชื่อของสถานศึกษาต่อท้ายใน สถานศึกษาที่มีหน่วย อ.ช.ท. ให้มีกรรมการบริหารระดับหน่วย ประกอบด้วย หัวหน้าสถานศึกษา เป็นประธานโดยตำแหน่ง ผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา อ.ช.ท. ระดับหน่วย ครู-อาจารย์ผู้ที่เหมาะสมจำนวนไม่เกิน 5 คน บุคลลื่นที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ อ.ช.ท. อีกไม่เกิน 5 คน และให้หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ ดังภาพ 3 อธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการบริหาร อ.ช.ท. ระดับหน่วยและให้กรรมการอยู่ในตำแหน่งครบ 2 ปี เมื่อหมดภาระแล้วอาจได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ได้

ภาพ 4 ผังคณะกรรมการบริหาร อ.ช.ท. ระดับหน่วย

หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารองค์การ อ.ช.ท. ระดับหน่วย

5.3.1 กำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของคณะกรรมการดำเนินงาน อ.ช.ท. ระดับหน่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ อ.ช.ท. จัดให้มีการประชุมที่ปรึกษาหารือเป็นครั้งคราว จัดทำเอกสารคู่มือหรือแนวปฏิบัติตามความเหมาะสม สนับสนุนให้มีการจัดประชุมทางวิชาการ หรือการประกวด แข่งขันและกิจกรรมอื่นๆ ตลอดจนเผยแพร่กิจกรรมต่อสื่อมวลชน หน่วยงานหรือบุคคลที่สนใจ รวมทั้งติดตามประเมินผลงานในหน่วยของตนและรายงานผลการจัดกิจกรรมให้คณะกรรมการบริหาร อ.ช.ท. ระดับภาคและระดับชาติทราบทุกวภาคเรียน

5.3.2 จัดประชุมทางวิชาการ อ.ช.ท. ระดับหน่วยอย่างน้อยปีละครั้ง โดยให้มีการประกวดแข่งขัน และหรือเสนอผลงานของสมาชิกเกี่ยวกับกิจกรรมหลักและกิจกรรมอื่นๆ เพื่อเป็นการพัฒนาหรือส่งเสริมความก้าวหน้าของสมาชิกและคัดเลือกตัวแทนของหน่วยงานเข้าประกวดแข่งขันและหรือเสนอผลงานในระดับภาคต่อไป

5.3.3 จัดดำเนินการด้านการเงินขององค์กรฯ ระดับหน่วยให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการและหรือแนวทางปฏิบัติของ อ.ช.ท.

5.4 คณะกรรมการดำเนินงานของ อ.ช.ท. ระดับชาติ

คณะกรรมการดำเนินงานองค์กร อ.ช.ท. ระดับชาติจะเป็นนักศึกษาจากหน่วยต่างๆ ทั่วประเทศที่ได้รับคัดเลือกจากสมาชิกในคราวจัดงานระดับชาติเป็นปีๆ ไป อายุครัวล 1 ปี จะมีจำนวนคณะกรรมการ 7 คน โดยมีโครงสร้างของคณะกรรมการดำเนินงานองค์กรวิชาชีพ ระดับชาติ ดังภาพ 5

**ภาพ 5 แสดงโครงสร้างคณะกรรมการดำเนินงานของ อ.ช.ท. ระดับชาติ
ระดับภาคและระดับหน่วย**

คณะกรรมการดำเนินงานองค์การ อ.ช.ท. ระดับชาติ้นจะมีหน้าที่เป็นผู้ดำเนินงาน จัดงานขององค์การ อ.ช.ท. ระดับชาติ เช่น การประชุมทางวิชาการระดับชาติการแข่งขันทักษะ วิชาชีพระดับชาติดังปีละ 1 ครั้ง ตามระเบียบขององค์การ อ.ช.ท. และปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ คณะกรรมการบริหารองค์การ อ.ช.ท. ระดับชาติจะเห็นสมควร

5.5 คณะกรรมการดำเนินงานองค์การ อ.ช.ท. ระดับภาค

คณะกรรมการดำเนินงานองค์การ อ.ช.ท. ระดับภาค จะเป็นนักศึกษาจากหน่วย ต่างๆ ทั้งภาครึ่งได้รับเลือกจากสมาชิก ใน การประชุมทางวิชาการระดับภาคแต่ละปี มีอายุคร่าวล 1 ปี แต่ต้องโดยประธานกรรมการบริหารระดับภาค ซึ่งแบ่งเป็น 5 ภาค ตามระเบียบอาชีวศึกษา ภาคดังนี้

5.5.1 ภาคกลาง ได้แก่ กรุงเทพฯ สมุทรปราการ ปทุมธานี สมุทรสาคร นครปฐม สมุทรสงคราม ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี สุพรรณบุรี รวม 11 จังหวัด

5.5.2 ภาคตะวันออก ได้แก่ จันทบุรี ตราด ระยอง นครนายก ปราจีนบุรี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สระบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ชัยนาท ลิ้งบุรี อุทัยธานี รวม 14 จังหวัด

5.5.3 ภาคเหนือ ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร กำแพงเพชร นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน รวม 15 จังหวัด

5.5.4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ อุบลราชธานี นครพนม ศกลนคร กาฬสินธุ์ ยโสธร มหาสารคาม อุดรธานี หนองคาย เลย ชัยภูมิ ขอนแก่น นครราชสีมา สุรินทร์ ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ มุกดาหาร รวม 17 จังหวัด

5.5.5 ภาคใต้ ได้แก่ ชุมพร ระนอง ภูเก็ต ตรัง กระบี่ พังงา สตูล สงขลา ยะลา ปัตตานี นราธิวาส พัทลุง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี รวม 14 จังหวัด

หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานองค์การ อ.ช.ท. ระดับภาคจะมี เช่นเดียวกับหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานระดับชาติ คือ จัดประชุมทางวิชาการองค์การ วิชาชีพระดับภาคและจัดแข่งขันทักษะวิชาชีพระดับภาค

5.6 คณะกรรมการดำเนินงานองค์การ อ.ช.ท. ระดับหน่วย

คณะกรรมการดำเนินงานระดับหน่วยหรือระดับสถานศึกษา จะมีอายุคร่าวล 1 ปี โดยจะมีการเลือกตั้งก่อนเปิดภาคเรียนในแต่ละปีการศึกษา องค์การ อ.ช.ท. จะมีการเลือกตั้ง ก่อนเปิดเรียนในแต่ละปีการศึกษา องค์การวิชาชีพ อ.ช.ท. จะมีการเลือกตั้งและรับมอบงานของ คณะกรรมการชุดใหม่ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี

หน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานองค์กร อ.ช.ท. ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของระเบียบแนวปฏิบัติการจัดกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษาเป็นหลักดังนี้

5.6.1 บริหารงานทั่วไปขององค์กร อ.ช.ท. ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ระเบียบแนวปฏิบัติตลอดจนมติของคณะกรรมการบริหารระดับภาค และระดับชาติ

5.6.2 บริหารงานองค์กร อ.ช.ท. ให้เกิดความก้าวหน้าต่อประ惰ชน์ต่อมาลสมาริคโดยสอดคล้องกับระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา กระทรวงและขันบรรณเนื่องอันดีงามของชาติ

5.6.3 วางแผนการดำเนินโครงการกิจกรรมและแผนการใช้เงินขององค์กรให้เหมาะสมและเป็นไปตามแนวปฏิบัติขององค์กรอย่างรอบคอบรัดกุม

5.6.4 รักษาความสามัคคี ความร่วมมือร่วมใจในการทำงานระหว่างมวลสมาริคขององค์กร อ.ช.ท.

5.6.5 วางแผนเพื่อใช้บังคับ โดยได้รับความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการบริหารของหน่วยนั้นๆ

5.6.6 พิจารณาการกระทำการใดๆ ของสมาริคที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบหรือทำความเสื่อมเสียมาสู่องค์การด้วยการงดการใช้สิทธิของสมาริคนั้นๆ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

5.6.7 สงเสริมหรือสนับสนุนความก้าวหน้าของสมาริคโดยการเลื่อนระดับมอบเกียรติบัตรหรือวิธีการอื่นๆ

5.6.8 จัดทำรายงานหรือประเมินผลโครงการหรือกิจกรรม ต่อคณะกรรมการบริหารผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนสิ้นปีการศึกษาหรือคราวะ

5.6.9 เป็นตัวแทนหรือคัดเลือกตัวแทนในหน่วยไปร่วมกิจกรรมกับหน่วยหรือสมาริค โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา หรือกิจกรรมการบริหารงานของหน่วยหรือสมาริคโดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา หรือกิจกรรมการบริหารงานของหน่วย

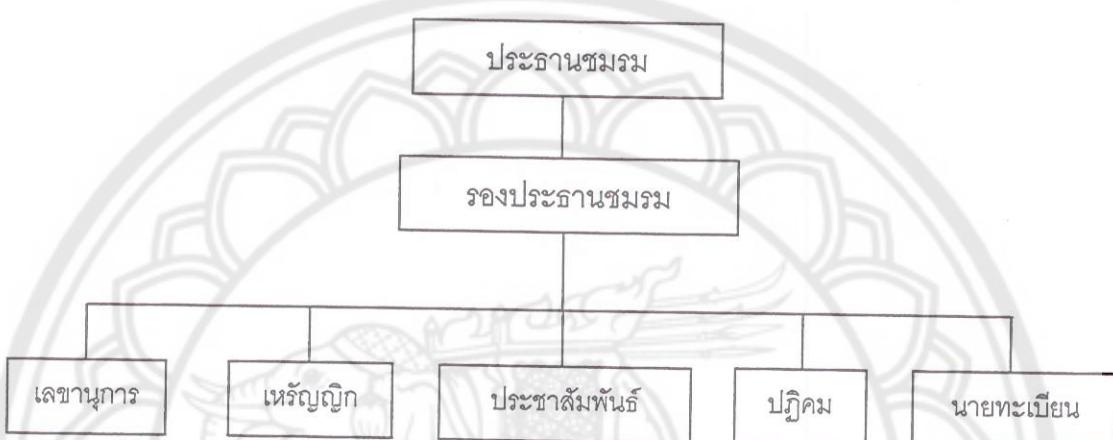
5.6.10 ดูแล รักษา ตลอดจนพัฒนาสังคม ทรัพย์สิน หรือสิทธิประโยชน์ของหน่วยหรือมวลสมาริคอย่างดีเยี่ยม

6. ชุมชนและคณะกรรมการชุมชน

องค์กร อ.ช.ท. ระดับหน่วยทุกองค์กรจะจัดชุมชนขึ้นตามสาขาวิชาชีพของแต่ละประเภทวิชา เช่น องค์กรช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ช.ท.) ประกอบด้วย ชุมชนช่างกลโรงงาน ชุมชนช่างยนต์ ชุมชนช่างไฟฟ้า ชุมชนช่างอิเล็กทรอนิกส์ ชุมชนช่างก่อสร้าง และชุมชนช่างเชื่อมโลหะแผ่น องค์กรนักธุรกิจในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ช.ท.) ประกอบด้วย ชุมชนบัญชี ชุมชนคอมพิวเตอร์ ชุมชนการขาย และชุมชนเลขานุการ และองค์กรนักคหกรรมศาสตร์ในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ค.ท.) ประกอบด้วย ชุมชนผ้าและเครื่องแต่งกาย ชุมชนอาหารและโภชนาการ

และชุมชนคณะกรรมการศาสตร์ทั่วไป โดยอาศัยระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยองค์การช่างเทคนิค อนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ.2540 และแนวปฏิบัติองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ.2540 กำหนดให้มีชุมชนวิชาภายในองค์การฯ ได้แก่ คุรุสภากาแฟ 6

6.1 คณะกรรมการชุมชน ประกอบด้วยตำแหน่งต่างๆ ตามโครงสร้างดังภาพ 6

ภาพ 6 แสดงโครงสร้างคณะกรรมการชุมชน

6.2 หน้าที่ของคณะกรรมการชุมชน

ตามระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยแนวปฏิบัติองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ.2532 ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการชุมชนไว้ 6 ข้อ ดังนี้

6.2.1 บริหารงานทั่วไปของชุมชนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ระเบียบแนวปฏิบัติตามดัชนีของคณะกรรมการบริหารระดับหน่วย ระดับภาค ระดับชาติ

6.2.2 วางแผนหรือโครงการกิจกรรม และแผนการใช้เงินของชุมชนให้เหมาะสม ตามระเบียบท่อง อ.ช.ท. ว่าด้วยการใช้เงิน พ.ศ.2532 อย่างรอบคอบรัดกุม

6.2.3 ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงานหรือโครงการ และรายงานผลต่อประธานกรรมการบริหารขององค์การวิชาชีพระดับหน่วย เมื่อปฏิบัติตามโครงการเสร็จสิ้น

6.2.4 รักษาความสามัคคี ความร่วมมือร่วมใจในการทำงานระหว่างมวลสมาชิกของ อ.ช.ท. อย่างรัดกุม

6.2.5 วางแผนหรือกระบวนการบริหารของหน่วยนั้นๆ ที่ปรึกษา หรือคณะกรรมการบริหารของหน่วยนั้นๆ

6.2.6 พิจารณาการกระทำของสมาชิกชุมชนที่ฝ่าฝืนกฎ ระเบียบหรือทำการลีอ้มเลี้ยมสูญเสีย ด้วยการลงโทษให้สิทธิของสมาชิกนั้นๆ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

6.2.7 บริหารงานชุมชนให้เกิดความก้าวหน้า เป็นประโยชน์ต่อมวลสมาชิก โดยสอดคล้องกับระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา กฎกระทรวงและข้อบธรรมเนียมอันดีงามของชาติ

6.3 การเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชน

จะต้องมาจากการการเลือกตั้ง โดยสมาชิกของชุมชนยกเว้นเจ้าหน้าที่ และนายทะเบียนอยู่ในคุณภาพนักของประธาน คณะกรรมการของชุมชน อยู่ในตำแหน่งคราวละ 1 ปี นับตั้งแต่เดือนมีนาคม จนถึงสิ้นเดือนกุมภาพันธ์ของปีถัดไป ถ้ากรรมการของชุมชนตำแหน่งได้ว่างลงก่อนหมดวาระ และเห็นว่าจะทำให้การดำเนินงานของชุมชนนั้นจะไม่เรียบร้อย จะต้องมีการเลือกตั้งภายใน 15 วัน ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งจะต้องอยู่ในตำแหน่งเท่ากับกำหนดเวลาของผู้ที่ต้นแทน

การดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชนชุดปัจจุบัน จัดให้มีการเลือกตั้งกรรมการชุมชนชุดใหม่ ภายใต้เงื่อนไขดังนี้ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และสอดคล้องตามระบบประชาธิปไตย ต้องกำหนดวัน เวลา สถานที่ และหลักเกณฑ์ในการรับสมัคร และการหาเสียงเลือกตั้งให้สมาชิกชุมชนได้ทราบโดยทั่วถึงก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 7 วัน และให้จัดเตรียมบัตร หีบบัตร คูหาเลือกตั้ง ใบรวมคะแนน ใบรายงานผลการเลือกตั้ง แบบปฏิบัติการเลือกตั้ง เอกสารที่จำเป็นอื่นๆ จัดให้ผู้สมัครได้มีโอกาสกล่าวปราศรัยหาเสียงอย่างเป็นทางการต่อหน้าสมาชิกของชุมชนทั้งหมดไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ก่อนการเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 1 วัน ในสถานที่ที่เหมาะสม สมาชิก 1 คนลงคะแนนได้ 1 เสียง เมื่อถึงกำหนดเวลาปิดการลงคะแนนให้นับคะแนนในทันที โดยจัดทำป้ายแสดงคะแนนให้เห็นโดยทั่วไป แล้วรายงานผลการเลือกตั้งต่อประธานกรรมการบริหารระดับหน่วย ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา การจัดสรรตำแหน่ง ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นประธาน ผู้ที่ได้คะแนนเป็นอันดับ 2 เป็นรองประธานและตำแหน่งอื่นๆ ให้ผู้ที่ได้รับคัดเลือกพิจารณาภักดี โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถเป็นสำคัญ กรรมการชุดใหม่รับมืองานภายใต้เงื่อนไขดังนี้

6.4 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับการเลือกตั้ง ประกอบด้วย

6.4.1 ต้องเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้น และไม่ใช่ปีสุดท้ายของหลักสูตร

6.4.2 เป็นนักศึกษาในแผนกวิชาใด มีหลักฐานว่าได้ชำระเงินค่าลงทะเบียนและค่ากิจกรรมในภาคเรียนนั้นแล้ว

6.4.3 มีหนังสือรับรองความประพฤติจากอาจารย์ฝ่ายปกครอง หรืออาจารย์ที่ปรึกษาแผนกวิชา

6.5 คุณสมบัติของผู้ลงทะเบียนเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชน ประกอบด้วย

6.5.1 ต้องเป็นนักเรียน นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้น

6.5.2 ต้องเป็นสมาชิกชุมชนนั้น และมีหลักฐานว่าได้เข้าร่วมค่าลงทะเบียนและค่ากิจกรรมในภาคเรียนนั้นๆ ให้มีสิทธิลงคะแนนในแผนกวิชาชีพของตน

6.6 การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระดับหน่วย

มีข้อกำหนดของคณะกรรมการดำเนินงานระดับหน่วย ดังนี้ 1) คณะกรรมการดำเนินงานจะต้องมาจากการเลือกตั้ง โดยสมาชิกของชุมชน ยกเว้น เลขาธิการ และนายทะเบียนให้อยู่ในคุณลักษณะของนายก 2) คณะกรรมการดำเนินงานจะอยู่ในตำแหน่งคราวละ 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม จนถึงเดือน กุมภาพันธ์ของปีถัดไป 3) การจัดสรรตำแหน่งคณะกรรมการดำเนินงานให้ผู้ได้คะแนนสูงสุดเป็นประธาน ผู้ที่ได้คะแนนอันดับที่ 2 เป็นรองประธาน ส่วนผู้ที่ได้คะแนนรองลงมาให้เป็นผู้ที่ได้รับเลือกตั้งพิจารณาตกลงกันเอง โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถเป็นสำคัญ การเลือกตั้งกรรมการดำเนินงานเข่นเดียวกันกับการเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชน แต่ผู้สมควรรับเลือกตั้งแต่ละชุมชน ให้ประธานชุมชนเป็นตัวแทนสมัครรับเลือกตั้งเป็นกรรมการดำเนินงานขององค์กรวิชาชีพ

6.7 ประเภทของอาจารย์ที่ปรึกษา มี 3 ประเภท คือ

6.7.1 อาจารย์ที่ปรึกษาองค์กรวิชาชีพ หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษา 1 ท่านให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการดำเนินงานขององค์กรวิชาชีพ ในภาระจัดกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรวิชาชีพ อาจารย์ที่ปรึกษาองค์กรวิชาชีพนี้มี 3 ระดับ คือ ระดับหน่วย ระดับภาค และระดับชาติ

6.7.2 อาจารย์ที่ปรึกษาชุมชน หมายถึง อาจารย์ 1 คน ไม่จำกัดจำนวนที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการชุมชนแต่ละชุมชน ในระหว่างเบี้ยงขององค์กรวิชาชีพได้กำหนดไว้แล้ว ครู – อาจารย์ ในสถานศึกษาทุกคนจะต้องเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของชุมชนหนึ่งในแต่ละปีการศึกษา

6.7.3 อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการรายได้การนิเทศ หมายถึง โครงการพิเศษต่างๆ ที่นักเรียน นักศึกษากลุ่มใดกลุ่มหนึ่งจะขอรับการนิเทศในเรื่องที่นักเรียน นักศึกษาสนใจ ก็สามารถตั้งอาจารย์จำนวนหนึ่งตามความเหมาะสม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาได้

6.8 คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาในองค์การวิชาชีพ ได้กำหนดคุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาไว้ดังนี้ 1) มีความรู้ ความสามารถในเรื่องของชุมชนองค์กรวิชาชีพและจะเปลี่ยนที่เกี่ยวข้องอย่างดี 2) มีประสบการณ์เกี่ยวกับชุมชนองค์กรวิชาชีพ หรือกิจกรรมเยาวชนอื่นๆ 3) มีจิตวิทยาในการทำงาน การจูงใจเกี่ยวกับเยาวชน 4) มีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นที่เคารพถือของนักเรียนนักศึกษาและมวลสมาชิก 5) มีความเสียสละ กระตือรือร้น และให้ความสนใจอย่างจริงจังในด้านกิจกรรมเยาวชน 6) มีความรู้เรื่องการทำงานการอยู่ร่วมกันแบบประชาธิปไตย 7) สามารถส่งเสริมให้สมาชิกกล้าแสดงออก และเกิดความคิดสร้างสรรค์ 8) สามารถจัด หรือวางแผนการดำเนินงานของชุมชน หรือขององค์กรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามลำดับที่เหมาะสม 10) สามารถทำงานหรือประสานงานกับบุคคลทั่วไปได้เป็นอย่างดี 11) มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนแนวทางในการทำงานหรือแก้ปัญหาไปสู่จุดประสงค์ของชุมชนหรือองค์กรได้เป็นอย่างดี 12) มีระบบในการวางแผนหรือโครงการและสามารถปรับเปลี่ยนแผนงานหรือโครงการได้อย่างเหมาะสม

6.9 หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาองค์กรวิชาชีพ มีหน้าที่ดังนี้ 1) มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องการเงินขององค์กรวิชาชีพ ร่วมกับนายกและเหตุัญญาขององค์กรวิชาชีพ ตามแนวปฏิบัติว่าด้วยการเงินขององค์กร และหน้าที่ต่างๆ ที่สอดคล้องกับคุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา 2) กระตุ้นและส่งเสริมสมาชิกของหน่วย พัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าเพื่อเลื่อนระดับ เป็นระดับหน่วยระดับภาค และระดับชาติอย่างทั่วถึง 3) กระตุ้นและส่งเสริมสมาชิกพัฒนาตนเอง ให้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมระดับหน่วย ระดับภาค และระดับชาติ 5) กระตุ้นและส่งเสริมให้��การและสมาชิกพัฒนาหน่วยของตนให้เป็นที่ยอมรับของระดับหน่วย ระดับภาค และระดับชาติ

6.10 หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาระบบที่ปรึกษา 1) เป็นพี่เลี้ยงและให้คำปรึกษาแก่คณาจารย์และสมาชิกของชุมชนในเรื่องทั่วไป 2) ให้คำแนะนำในการเขียนหรือเสนอโครงการของชุมชนให้ถูกต้องและเหมาะสม ตลอดจนรูปแบบของโครงการและรายงานผล 3) ดูแลหรือควบคุมให้การดำเนินงานของชุมชน ให้เป็นไปด้วยดี ตามโครงการและถูกต้องตามจะเปลี่ยน 4) รับผิดชอบเรื่องเงินของชุมชนวิชาชีพ ร่วมกับประธาน และเหตุัญญาชุมชนตามจะเปลี่ยนขององค์กรวิชาชีพ 5) ดูแล รับผิดชอบสำนักงาน ทรัพย์สิน เอกสารต่างๆ ตลอดจนสิทธิประโยชน์ของมวลสมาชิกของชุมชน 6) ช่วยวางแผนหรือหาแนวทางในการพัฒนาชุมชนหรือสมาชิกให้มีความเจริญก้าวหน้า หรือมีส่วนร่วมในโครงการ เพื่อที่จะได้ฝึกทักษะให้สอดคล้องกับความสามารถ ความต้องการส่วนบุคคล ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามอื่นๆ 7) เป็นผู้ประสานงาน

ระหว่างชั้นเรียน หรือสมาชิก หรือกรรมการกับครู อาจารย์ เจ้าหน้าที่ทั้งในและนอกสถานศึกษา
8) เป็นผู้ประสานงานระหว่างชั้นเรียน หรือสมาชิก หรือกรรมการกับชั้นเรียนองค์กรระดับต่างๆ

6.11 หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการภายใต้การนิเทศ มีหน้าที่ 1) เป็นพี่เลี้ยง และให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการ 2) ให้คำแนะนำในการเขียนหรือเสนอโครงการให้ถูกต้องมีความเหมาะสมสมดุลอดทนสรุปและรายงานผล 3) ดูแลหรือควบคุมให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยดี ตามโครงการและถูกต้องตามระเบียบ หรือแนวปฏิบัติต่างๆ 4) ข่วยวางแผนหรือหาแนวทางในการพัฒนาให้ชั้นเรียนหรือสมาชิกให้เจริญก้าวหน้า หรือมีส่วนร่วมในโครงการเพื่อที่จะได้ฝึกทักษะให้สอดคล้องกับความสามารถหรือความต้องการส่วนบุคคล ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม อื่นๆ 5) ติดตามผลตามโครงการซึ่งเทคนิคภายใต้การนิเทศของตนอย่างใกล้ชิดตลอดจนให้คำแนะนำในการแก้ปัญหานั้นอย่างจริงจัง

6.12 การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา มีการแต่งตั้งดังนี้คือ 1) การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาของค่าวิชาชีพระดับหน่วย ให้คณะกรรมการบริหารระดับหน่วยพิจารณาคัดเลือกที่ปรึกษา จากชั้นเรียนใดชั้นเรียนหนึ่งที่มีคุณสมบัติอย่างเหมาะสม ตามคุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอให้ประธานคณะกรรมการบริหารแต่งตั้ง 2) การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาชั้นเรียน ให้ทุกแผนกวิชาชีพ เสนอชื่อ ครู อาจารย์ ในแผนกที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามที่กำหนด จำนวน 1 คนต่อคณะกรรมการบริหารระดับหน่วยเพื่อแต่งตั้ง ประธานคณะกรรมการบริหารแต่งตั้งอาจารย์ทุกคนที่ต้องเป็นที่ปรึกษาชั้นเรียนไม่น้อยกว่า 1 ชั้นเรียน 3) การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการภายใต้การนิเทศ สมาชิกชั้นเรียนที่ทำโครงการภายใต้การนิเทศ เสนอชื่อครู อาจารย์ที่สมาชิกเห็นว่าเหมาะสมต่อคณะกรรมการบริหารองค์กรวิชาชีพ และแต่งตั้งโดยคำสั่งของประธานคณะกรรมการบริหารองค์กรวิชาชีพ

7. การเงินขององค์กรวิชาชีพ

รายได้ขององค์กรวิชาชีพกำหนดไว้ดังนี้

7.1 รายได้จากสมาชิก สมาชิกต้องชำระค่าลงทะเบียนกิจกรรมคนละ 10 บาทต่อ 1 ภาคเรียน และชำระเงินค่ากิจกรรมในคราวที่เหมาะสม แต่ไม่เกินปีการศึกษาละ 100 บาท และต้องชำระเงินแก่หรือภูษิกขององค์กรวิชาชีพก่อนวันลงทะเบียน

7.2 รายได้จากการจัดกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร

7.3 เงินปันผลประโยชน์หรือดอกผลจากการได้ต่างๆ ขององค์กร

7.4 เงินรับบริจาค

7.5 รายได้อื่นๆ หรือเงินอุดหนุนท่องค์การได้รับการจัดสรรเงินจากรายได้เป็นรายรับ นำมาจัดสรรเงินกิจกรรมแต่ละปีการศึกษา ดังนี้ 1) เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมชุมชนตามโครงการที่นำเสนอร้อยละ 50 ของเงินรายได้ทั้งหมด 2) เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดบริหารองค์การวิชาชีพ ร้อยละ 20 ของเงินรายได้ทั้งหมด 3) เป็นค่าใช้จ่ายร่วมให้กับสถานศึกษาในการจัดกิจกรรม เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พะนماหกษัตริย์ และงานประเพณี วัฒนธรรม หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่สถานศึกษาเห็นสมควร ร้อยละ 30 ของรายได้ทั้งหมด

การใช้จ่ายเงินกิจกรรมทั้งเงินที่จัดสรรให้กับชุมชน เงินบริหารองค์การวิชาชีพ เงินค่าใช้สอยร่วมกับสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมกลาง จะต้องมีการใช้จ่าย การเก็บรักษาดังนี้

- ให้นำเงินฝากธนาคาร และสมุดคู่ฝากไว้กับเจ้าหน้าที่การเงินของสถานศึกษาเงิน กิจกรรมดังกล่าวถือว่าเป็นเงินบำรุงการศึกษา

- แต่ละรายจ่ายมีเงินสดสำรอง โดยฝากไว้กับเจ้าหน้าที่การเงินของสถานศึกษา คือ เงินบริหารองค์การวิชาชีพ สำรองได้ไม่เกิน 1,000 บาท เงินกิจกรรมชุมชน สำรองได้ไม่เกิน 500 บาท และเงินกิจกรรมกลาง สำรองได้ไม่เกิน 1,000 บาท

- การใช้จ่ายเงินต้องเป็นไปตามแผน หรือโครงการที่กำหนดไว้

- การนำเงินฝากธนาคาร เงินบริหารองค์การวิชาชีพให้ นายกองค์การ เหรัญญิก และอาจารย์ที่ปรึกษาลงชื่อร่วมกัน การเบิกต้องเป็น 2 ใน 3 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาลงชื่อทุกครั้ง เงินชุมชนให้อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานชุมชน หรือเหรัญญิก 2 คน ลงชื่อร่วมกัน เงินกิจกรรมกลาง ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา หัวหน้างานกิจกรรม เจ้าหน้าที่การเงินของสถานศึกษา ลงชื่อร่วมกัน การเบิก 2 ใน 3

- การตรวจสอบให้สถานศึกษาแต่งตั้งผู้ตรวจสอบบัญชี ทำการตรวจสอบบัญชี การเงินขององค์การวิชาชีพ ชุมชนทุกชุมชนต้องรายงานกิจกรรมต่างๆ ให้หัวหน้าสถานศึกษานั้นๆ ทราบก่อนลินปีการศึกษา

- เหรัญญิก ทำบัญชี การเงิน เก็บหลักฐาน รายรับ รายจ่าย และแสดงกิจการด้าน การเงินให้สมาชิกทราบ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

- เงินบริหารองค์การวิชาชีพให้จัดสรรเพื่อสนับสนุนองค์การวิชาชีพระดับภาคปีการศึกษา ละ 800 บาท และระดับชาติ ปีการศึกษาละ 200 บาทการส่งเงินจะต้องจัดส่งภายใน 30 วัน หลังจากวันเปิดภาคเรียนที่ 1 เหรัญญิกของภาคและของชาติ ต้องตอบรับและส่งใบรับเงินให้

8. กิจกรรมองค์การวิชาชีพช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ช.ท.)

จากความสำคัญที่กรมอาชีวศึกษา ได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าวมาแล้ว ยังมุ่งเน้น
วัตถุประสงค์ของ อ.ช.ท. คือ

8.1 เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนช่างอุตสาหกรรมในสาขาวิชาชีพที่
สถานศึกษาเปิดสอนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

8.2 เพื่อจัดการแนะแนวเกี่ยวกับโอกาสการประกอบอาชีพในสาขาต่างๆ ที่
สถานศึกษาเปิดสอน

8.3 เพื่อสร้างความสามัคคี สนิทสนมคุ้นเคย ระหว่างนักเรียนนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพ
ในสถานศึกษาเดียวกันและต่างสถานศึกษา

8.4 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษามีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์และความรับผิดชอบ

8.5 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา และสังคม
โดยใช้ความรู้ความสามารถของตนให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

8.6 เพื่อสร้างความล้มเหลวนี้ดีระหว่างสถานศึกษา กับองค์กร และสมาคมวิชาชีพ
ต่างๆ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศซึ่งจะได้ช่วยสนับสนุนการเรียนวิชาชีพนั้นๆ ในสถานศึกษา

8.7 เพื่อกระตุ้นให้นักเรียน นักศึกษา มีความสนใจและต้องการ
ปรับปรุงตนเอง ให้มีความรู้ความสามารถ เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพที่เรียนอย่างสม่ำเสมอจนสามารถ
เป็นผู้นำในวิชาชีพของตนได้

องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย มีหลักการที่สำคัญดังนี้คือ¹⁾
เป็นองค์กรของนักเรียนนักศึกษา ทางสาขาวิชาช่างเทคนิค อุตสาหกรรม ดำเนินการโดยนักศึกษา
และเพื่อนักเรียนนักศึกษา ในสาขาวิชาชีพต่างๆ ที่เปิดสอนในสถานศึกษา โดยมีผู้บริหาร
สถานศึกษา ครู อาจารย์ และผู้บริหารที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้คำแนะนำสนับสนุน ควบคุม ดูแล
และรับผิดชอบการจัดกิจกรรมของ อ.ช.ท. แบ่งเป็น 3 ระดับหน่วยงาน ระดับภาค และระดับชาติ
โดยให้นักเรียนนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างกว้างขวาง และมุ่งเน้นให้สอดคล้อง
กับประเทศไทยของกิจกรรมตามที่กำหนดในระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยองค์การช่างเทคนิคใน
อนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ช.ท.)

คติพจน์ มีดังนี้คือ “มีคุณธรรม ล้ำเลิศความรู้ เป็นผู้นำนภัย บริการดีเยี่ยม” คำขวัญ
คือ “อ.ช.ท. ก้าวหน้า มุ่งพัฒนาชาติไทย” และคำปฏิญาณมีดังนี้คือ 1) ข้าพเจ้า สัญญาว่าจะใช้
ความรู้และทักษะของข้าฯ ใน การพัฒนา สาขาวิชาชีพ ของข้าฯ และถ่ายทอดต่อผู้อื่นที่จะตามมา
2) ข้าพเจ้า จะเสริมวิจารณญาณ และความเป็นพื่นของกับผู้มีวิชาชีพเดียวกัน 3) ข้าพเจ้า จะยกย่อง

รักษาเกียรติและฐานะของวิชาชีพส่วนรวมเห็นอกกว่าส่วนตัว 4) ข้าพเจ้า จะไม่ใช้วิธีการไม่บริสุทธิ์
ยุติธรรม ที่จะมีผลกระทบกระเทือนต่อความก้าวหน้า หรือความมั่นคงของวิชาชีพ 5) ข้าพเจ้า
จะวางแผนเป็นธรรม สุภาพเรียบร้อยต่อพื้นท้องร่วมอาชีพ 6) ข้าพเจ้า จะประพฤติ หรือวิจารณ์ต่อ
พื้นท้องร่วมอาชีพ ก็แต่ด้วยความเคารพ ทั้งนี้เพื่อเป็นเกียรติยศแห่งวิชาชีพ และจะด้วยจากการวิจารณ์
เพื่อให้ตนเองได้รับผลประโยชน์ 7) ข้าพเจ้า จะไม่ยินยอมให้ผู้ใดเสียงภัยแทนข้าฯ ในงานวิชาชีพที่
ต้องเลียงอันตราย 8) ข้าพเจ้า จะช่วยปักป้องไม่ให้เกิดผลกระทบทั้งกันระหว่างพื้นท้องร่วมอาชีพ
9) ข้าพเจ้า จะกระตือรือร้นกับความสำเร็จของพื้นท้องร่วมอาชีพเสมอของตนเอง 10) ข้าพเจ้า
จะประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ ต่อพื้นท้องร่วมอาชีพและคนทั่วไป

ให้ อ.ช.ท. ระดับหน่วย และระดับภาคมีภาระจัดกิจกรรมและโครงการเพื่อเสริม
การเรียนการสอนวิชาชีพให้ได้ผลดี และมีมาตรฐานสูงยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันก็สามารถปลูกฝัง
คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเจตคติ และทักษะนิสัยที่พึงประสงค์ในหมู่สมาชิกของ อ.ช.ท. ดังนี้คือ

1. กิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ และเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้นำ
2. กิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตามประเพณีไทย
3. กิจกรรมเพื่อการแนะแนวการเรียนและการประกอบอาชีพ
4. กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการหารายได้ การทำงานอาชีพและการออมทรัพย์
5. กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
6. กิจกรรมการแข่งขันทักษะวิชาชีพ
7. กิจกรรมให้บริการแก่สังคมและพัฒนาชุมชน
8. กิจกรรมทางวิชาการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพช่างเทคนิคคุณสาหกรรม
9. กิจกรรมเพื่อทำนุบำรุงรักษาและเสริมสร้างศิลปวัฒนธรรมของชาติ
10. กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยและองค์กร อ.ช.ท. ทั้งใน
ประเทศและต่างประเทศ

11. กิจกรรมเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยและความมั่นคงของชาติ
12. กิจกรรมเพื่อส่งเสริมรักษาสุขภาพและอนามัย (กรมอาชีวศึกษา, 2540)

9. กิจกรรมองค์การนักธุรกิจในอนาคตแห่งประเทศไทย (อธ.)

จากความสำคัญที่กรมอาชีวศึกษาได้เล็งเห็นดังกล่าวมาแล้ว ยังมุ่งเน้นวัตถุประสงค์
ของ อธ. คือ (1) เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนให้นักเรียนนักศึกษามีความรู้
ความสามารถ เกิดทักษะวิชาชีพทางธุรกิจให้ได้ผลดียิ่งขึ้น (2) เพื่อจัดการแนะแนวเกี่ยวกับโอกาส
ในการประกอบอาชีพทางด้านธุรกิจ (3) เพื่อสร้างความรู้รักสามัคคี สนิทสนมระหว่างนักเรียน
นักศึกษาในสถานศึกษาเดียวกันและต่างสถานศึกษาภายนอก (4) เพื่อให้นักเรียนนักศึกษามีส่วนร่วมใน

การพัฒนาสถานศึกษารวมทั้งพัฒนาวิชาชีพธุรกิจในชุมชน โดยใช้ความรู้ความสามารถของตน บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม (5) เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามทางด้านสติปัญญา และจิตใจ (6) เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับองค์กรหรือสมาคมด้านธุรกิจ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ซึ่งช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนในวิชาธุรกิจ (7) เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษามีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีความคิดริเริ่ม มีความรับผิดชอบ เพื่อจะได้เป็นผู้นำและผู้ตัวที่ดีในทางธุรกิจ

องค์การนักธุรกิจในอนาคตแห่งประเทศไทยมีหลักการที่สำคัญดังนี้คือ เป็นองค์การ ของนักเรียนนักศึกษา ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ดำเนินการโดยนักเรียนนักศึกษา เพื่อนักเรียน นักศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องให้คำแนะนำสนับสนุน ควบคุมดูแล และรับผิดชอบการจัดกิจกรรมของ ออท. โดยให้แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับหน่วย ระดับภาค และระดับชาติ กิจกรรมที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ (กรมอาชีวศึกษา, 2540)

คติพจน์ มีดังนี้ คือ “ทักษะเลิศ เซิดซูไทย ให้บริการ ประสานธุรกิจ” คำขวัญ คือ “ไทยพัฒนา พาชาติเด่น เน้นทักษะ วิทยาศาสตร์” และคำปฏิญาณ มีดังนี้คือ (1) ข้าพเจ้า จะฝึกทักษะ ในสาขาวิชาชีพบริหารธุรกิจอยู่เสมอ (2) ข้าพเจ้า จะเป็นผู้มีคุณธรรม (3) ข้าพเจ้า จะปฏิบัติ กิจกรรมเพื่อร่วมพัฒนาสังคม (4) ข้าพเจ้า จะเพิ่มผลผลิตเพื่อเศรษฐกิจไทยพัฒนา

ให้ ออท. ระดับหน่วย และระดับภาค จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เจตคติและลักษณะที่พึงประสงค์ในหมู่สมาชิกของ ออท. และเพื่อให้ได้ผลดีและมีมาตรฐานยิ่งขึ้นจึงกำหนดกิจกรรมหลัก 10 กิจกรรมคือ

- 9.1 กิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ
- 9.2 กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะและความเป็นผู้นำ
- 9.3 กิจกรรมแนะแนวการเรียนและการประกอบอาชีพ
- 9.4 กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการหารายได้ การทำงานอาชีพและการออมทรัพย์
- 9.5 กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
- 9.6 กิจกรรมการแข่งขันทักษะวิชาชีพ
- 9.7 กิจกรรมให้บริการแก่สังคม ชุมชน และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- 9.8 กิจกรรมทางวิชาการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพ
- 9.9 กิจกรรมเพื่อทำนุบำรุงรักษาและเสริมสร้างศิลปวัฒนธรรมของชาติ

9.10 กิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วย และองค์การนักธุรกิจในอนาคตแห่งประเทศไทย (อคท.) ทั้งในและต่างประเทศ (กรมอาชีวศึกษา, 2540)

10. กิจกรรมองค์การนักคหกรรมศาสตร์ในอนาคตแห่งประเทศไทย (อคท.)

จากความสำคัญที่กรมอาชีวศึกษา ได้เล็งเห็นดังกล่าวมาแล้ว ยังมุ่งเน้น วัตถุประสงค์ของ อคท. คือ (1) เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนให้นักเรียนนักศึกษามี ความรู้ความสามารถ เกิดทักษะวิชาชีพทางคหกรรมศาสตร์ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น (2) เพื่อจัดการแนะแนว เกี่ยวกับโอกาสในการประกอบอาชีพทางด้านคหกรรมศาสตร์ (3) เพื่อสร้างความรู้รักสามัคคี สนิทสนมระหว่างนักเรียนนักศึกษา ในสถานศึกษาเดียวกันและต่างสถานศึกษากัน (4) เพื่อให้ นักเรียนนักศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา รวมทั้งพัฒนาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ใน ชุมชนโดยใช้ความรู้ความสามารถของตนบำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวม (5) เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและพัฒนาบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษา ก่อให้เกิดความเจริญงอกงาม ทางด้านสติปัญญา และจิตใจ

องค์การนักคหกรรมศาสตร์ในอนาคตแห่งประเทศไทย มีหลักการที่สำคัญดังนี้คือ เป็นองค์กรของนักเรียน นักศึกษา ประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์ ดำเนินการโดยนักเรียนนักศึกษา ซึ่งมีผู้บริหารสถานศึกษา คณบดี อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องให้คำแนะนำสนับสนุน ควบคุม และรับผิดชอบการจัดกิจกรรมองค์การนักคหกรรมศาสตร์ในอนาคตแห่งประเทศไทย (อคท.) ให้ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับหน่วย ระดับภาค และระดับชาติ กิจกรรมที่จะจัดขึ้นเน้นให้สอดคล้อง กับประเภทของกิจกรรมที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ (กรมอาชีวศึกษา, 2540)

คติพจน์ มีดังนี้ คือ “เรียนด้วย การทำ การคิด เพื่อผลิต ริเริ่ม เพิ่มจำนวนราย ดำรงไว้ ซึ่งคุณธรรม ประจำใจ พัฒนา เศรษฐกิจไทย ให้รุ่งเรือง” คำขวัญ คือ “ทักษะเยี่ยม เปี่ยมคุณธรรม กิจกรรมเด่น เน้นผลผลิต เศรษฐกิจเพิ่ม เสริมรายได้” และคำปฏิญาณมีดังนี้ (1) ข้าพเจ้า จะฝึก ทักษะในสาขาวิชาอาชีพคหกรรมศาสตร์เสมอ (2) ข้าพเจ้า จะเป็นผู้มีคุณธรรม (3) ข้าพเจ้า จะปฏิบัติกิจกรรมเพื่อร่วมพัฒนาสังคม (4) ข้าพเจ้า จะเพิ่มผลผลิตเพื่อเศรษฐกิจไทยพัฒนา

ให้ อคท. ระดับหน่วยและระดับภาคมีการจัดกิจกรรม และโครงการที่ควรปฏิบัติ ในทางวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เพื่อเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพให้ได้ผลดี มีมาตรฐานสูงยิ่งขึ้น รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ และลักษณะวิสัยที่พึงประสงค์ในหมู่ นักคหกรรมศาสตร์ มีดังต่อไปนี้

- 10.1 กิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ
- 10.2 กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะและความเป็นผู้นำ
- 10.3 กิจกรรมแนะแนวการเรียนและการประกอบอาชีพ
- 10.4 กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการหารายได้ การทำงานอาชีพและการออมทรัพย์
- 10.5 กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
- 10.6 กิจกรรมการแข่งขันทักษะวิชาชีพ
- 10.7 กิจกรรมให้บริการแก่สังคม ชุมชน และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- 10.8 กิจกรรมทางวิชาการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพ
- 10.9 กิจกรรมเพื่อทำนุบำรุงวัฒนาการและเสริมสร้างศิลปวัฒนธรรมของชาติ
- 10.10 กิจกรรมเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วย และองค์กร
นักหجرมวลศาสตร์ในอนาคตแห่งประเทศไทย (อคท.) ทั้งในและต่างประเทศ (กรมอาชีวศึกษา, 2540)
กล่าวโดยสรุปว่า จากประเภทกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพ อ.ช.ท., อคท.
และ อคท. จะเห็นได้ว่ามีประเภทกิจกรรมในภาพรวมเหมือนกัน ถ้ายึดเอาประเภทกิจกรรมของ
อ.ช.ท. เป็นหลักแล้วจะสามารถนำเอาประเภทกิจกรรมของ อช.ท. และ อคท. มาจัดเข้าได้ครบถ้วน
จึงสามารถสรุปประเภทของกิจกรรมทั้ง 3 องค์กรได้ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา, 2540)
 1. กิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ และเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้นำ
 2. กิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตามประเพณีไทย
 3. กิจกรรมเพื่อการแนะแนวการเรียน การประกอบวิชาชีพ
 4. กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการหารายได้ การทำงานอาชีพและการออมทรัพย์
 5. กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
 6. กิจกรรมการแข่งขันทักษะวิชาชีพ
 7. กิจกรรมให้บริการแก่สังคมและพัฒนาชุมชน
 8. กิจกรรมทางวิชาการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาชีพช่างเทคนิคคุณภาพรวม
 9. กิจกรรมเพื่อทำนุบำรุงวัฒนาการและเสริมสร้างศิลปวัฒนธรรมของชาติ
 10. กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วย และองค์กรวิชาชีพทั้ง
ในประเทศไทยและต่างประเทศ
 11. กิจกรรมเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยและความมั่นคงของชาติ
 12. กิจกรรมเพื่อส่งเสริมรักษาสุขภาพและอนามัย

จากกิจกรรมหลัก 12 กิจกรรม มีโครงการอยู่รองรับแต่ละกิจกรรม รวมทั้งสิ้น 56 โครงการ และโครงการทั้งหลายเหล่านี้ไม่เป็นโครงการบังคับแต่อย่างใด โดยให้สถานศึกษา พิจารณาเลือกบรรจุโครงการต่างๆ ลงในแผนปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ซึ่งการเลือกโครงการจะน้อยกว่าหรือมากกว่าที่กำหนดไว้ในกิจกรรมหลัก 12 กิจกรรมก็ได้ และอาจจัดทำโครงการอื่นๆ ที่เห็นว่าสอดคล้องกับกิจกรรมหลักขององค์กร 12 กิจกรรมเพื่อเติมหรือดำเนินการอีกได้ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถของหน่วยมีกิจกรรมปฏิบัติอย่างหลากหลาย และครบถ้วนตามความกิจกรรมหลักที่สถานศึกษากำหนดตลอดปีการศึกษา โดยนำแผนปฏิบัติกิจกรรมเสนอขอความเห็นชอบ ต่อหัวหน้าสถานศึกษาก่อน ในการที่จะเลือกโครงการใดๆ ให้นำไปพิจารณาดำเนินการใน สถานศึกษา โดยจะต้องศึกษารายละเอียดของโครงการเพื่อให้มีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องกับ การปฏิบัติกิจกรรม ตลอดจนระเบียบและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียด และได้รับอนุมัติจาก หัวหน้าสถานศึกษาแล้วอย่างจริงจัง ตลอดจนสรุปประمهินผลและรายงานผลการปฏิบัติตาม โครงการต่างๆ ดังกล่าว ต่อกองสถานศึกษาด้านลังกัดเป็นรูปเล่ม เมื่อสิ้นสุดทุกปีการศึกษา

11. คุณลักษณะคนดีและคนเก่ง

พระราชนิยมญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ได้กำหนดแนวทางจัด การศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ใน การปฏิรูปการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษามี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา, 2543, หน้า 1) จึงกำหนดคุณลักษณะคนดีและคนเก่งของผู้เรียนอาชีวศึกษาไว้ ดังนี้

11.1 คุณลักษณะคนดี

จากการที่กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดเป้าหมายในการที่จะพัฒนานักเรียน นักศึกษา ให้มีคุณลักษณะคนดีนี้ได้มีผู้ให้ความหมายคุณลักษณะของคนดีดังต่อไปนี้

ส่วนนิราชการ (2540, หน้า 5) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาคนให้เป็นคนดี คือต้องให้มีความรอบรู้ มีความคิด รู้จักตนเอง รู้จักชีวิตและเข้าใจสังคม มีลักษณะนิสัยและค่านิยม ที่ถูกต้อง สามารถแก้ปัญหาและปรับตัวให้กลมกลืนกับสังคมและธรรมชาติที่ตนเองมีส่วนร่วมอยู่ ด้วยอย่างเหมาะสมและมีความเป็นประชาธิปไตย

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2551, หน้า 78) ได้ให้ความหมาย ลักษณะคนดีของนักเรียน นักศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบดังต่อไปนี้คือ

1. มีจิตสำนึกร่วมกันในวิถีชีวิตประชาธิปไตย

2. ปฏิบัติตามหลักเบญจศิล เบญจธรรม หรือหลักธรรมศาสนาอื่น ๆ ที่ นักเรียน นักศึกษานับถือ

3. เป็นผู้มีมารยาทแบบไทย
4. เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม
5. เป็นผู้ประทับดอความและนิยมไทย
6. มีจิตสำนึกรักษาสิ่งแวดล้อม
7. ไม่พัวพันยาเสพติด
8. มีภาวะความเป็นผู้นำ
9. เป็นคนตรงต่อเวลา

10. เป็นผู้มีสุนทรียภาพในด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

จากความหมายของคุณลักษณะคนดีข้างต้นพอสรุปได้ว่า นักเรียน นักศึกษา ของกรมอาชีวศึกษาที่จะจบการศึกษาต้องมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

1. มีบุคลิกภาพและความรับผิดชอบต่อสังคมที่ดี ได้แก่ มีความเป็นผู้นำ มีความเป็นประชาธิปไตย มีความสุนทรียภาพด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา มีจิตสำนึกรักษาสิ่งแวดล้อมและหลีกเลี่ยงยาเสพติด

2. มีคุณธรรมจริยธรรม มีความเป็นไทย มีมารยาทที่ดีงาม รวมถึงมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความมีวินัย ประยั้ด ซื่อสัตย์ และตรงต่อเวลา เป็นต้น

3. มีจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง มีเจตคติในการศึกษาไปพัฒนาอาชีพของตนต่อไป กำลังศึกษาอยู่เพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปพัฒนาอาชีพของตนต่อไป

11.2 คุณลักษณะคนเก่ง จูญ ชูลาภ (2554) ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะคนเก่งว่าเป็นผู้มีความสามารถในการใช้ความคิด ฝรั่งและสามารถแสดงความรู้ มีความสามารถทั้งวิชาการและวิชาชีพในระดับสากล สามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้

สำเริง บุญเรืองรัตน์ (2541, หน้า 1) ได้อธิบายถึงคุณลักษณะของคนเก่ง คือ เป็นผู้มีความรู้ลึก รู้จริงในสาขาวิชาที่เล่าเรียน นำความรู้ไปแก้ปัญหางานในหน้าที่ของตนได้ พัฒนาวิชาการใหม่ๆ สร้างหลักวิชา สร้างกฎ สร้างสูตรในสาขาวิชาที่ศึกษาได้ เป็นผู้มีนิสัยฝรั่งใฝ่เรียน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2551, หน้า 82) ได้ให้ความหมาย ลักษณะคนเก่งของนักเรียน นักศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ไว้ดังนี้

1. รู้จักคิดวิเคราะห์ และมีวิจารณญาณ สามารถเลือกรับสื่อที่มีคุณภาพได้
2. ฝรั่งเรียน ฝรั่ง

3. สามารถปรับปรุงวิธีชีวิตและการทำงานให้สอดคล้องและรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงของโลก รู้จักเลือกสรรสิ่งที่เหมาะสม
4. รู้ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ เพื่อการสื่อสารทำความเข้าใจได้อย่างดี
5. รู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีพื้นฐานทั้งที่จำเป็นต่องาน และการศึกษาต่อ
6. มีความสามารถในการจัดการ
7. รู้จักตนเอง ประเทศของตน ประเทศเพื่อนบ้าน รู้เท่าทันโลก
8. รู้และมีความสามารถที่จะทำให้ตนและผู้อื่นมีความสุข ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมลัณดิและช่วยให้ลิงแวดล้อมยั่งยืน
9. รู้จริงในพุทธศาสนา และปั้นญາในศาสนาที่ตนนับถือจนสามารถ นำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้
10. ไม่ยึดติดกับรูปแบบหรือคำตอบ โดยเชื่อในข้อมูลข่าวสารและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

12. คุณลักษณะทางพุทธกรรมศาสตร์

คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 54 – 55) ได้กำหนดพุทธกรรมบั่นทุขของคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์เด่นด้านซึ่งเป็นแนวทางให้สถานศึกษามีแนวปฏิบัติและสามารถ กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมและปรับประยุกต์ให้ได้ตามความเหมาะสม ดังนี้

12.1 ด้านการพัฒนาตนเอง ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง มีพุทธกรรมบั่นทุข คือกล้า แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล กล้าแสดงออกในลิ่งที่ถูกต้อง

12.2 ด้านการพัฒนาการทำงานและการดำเนินชีวิต ได้แก่

12.2.1 ความมีวินัย มีพุทธกรรมบั่นทุข คือ ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ และข้อตกลงต่างๆ ของสถานศึกษา ได้แก่ การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบและข้อบังคับ ตรงเวลา รักษาสาธารณสมบัติ ลิงแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่ครูอาจารย์ผู้สอนกำหนด

12.2.2 ความรับผิดชอบ พุทธกรรมบั่นทุข ได้แก่ มีการเตรียมพร้อมในการเรียน และการปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่วางไว้ ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ ปฏิบัติงานด้วยความละเอียด รอบคอบปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด มีความเพียรพยายามในการเรียนปฏิบัติ ตามหน้าที่ของตน ยอมรับผลการกระทำของตนเอง

12.2.3 ความซื่อสัตย์สุจริต พฤติกรรมบ่งชี้ได้แก่ พูดแต่ความจริง ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นของตน ไม่ทุจริตในการสอบ ไม่ลักขโมยและไม่โง่และหลอกหลวงผู้อื่น

12.2.4 ความประยัต พฤติกรรมบ่งชี้ได้แก่ การใช้วัสดุภูมิท้องและเหมาะสมกับงานปิดน้ำ ปิดไฟ ทุกครั้งเมื่อเลิกใช้ ใช้จ่ายเงินของส่วนรวมให้เกิดประโยชน์สูงสุด

12.2.5 ความอดทน พฤติกรรมบ่งชี้ได้แก่ การปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ ขยันขันแข็งปฏิบัติงานด้วยความเพียรพยายามไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

12.3 ด้านการพัฒนาการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม ได้แก่

12.3.1 ความมีมนุษยลัมพันธ์ พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ การแสดงกิริยาท่าทาง สุภาพต่อผู้อื่น พูดจาสุภาพช่วยเหลือผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นให้ความร่วมมือ ชื่นชมยินดี เมื่อผู้อื่นประสบความสำเร็จ กล่าวคำขอบคุณ หรือขอโทษได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์

12.3.2 ความกดดันภูมิท้อง พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ ตระหนักในพระคุณครูอาจารย์ มีลัมมาการะต่อครูอาจารย์ อย่างสม่ำเสมอทั้งต่อหน้าและลับหลังอาสาช่วยเหลืองานครูอาจารย์

12.3.3 ความอดกลั้น พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่มีสติและสามารถควบคุมอารมณ์ ได้ดีควบคุมกิริยามารยาทในสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ได้

กองอาชีวศึกษา 4 กระทรวงการต่างประเทศ (2552, หน้า 3 - 6) การพัฒนาการเรียนรู้ ของเด็กไทยสู่ประชาคมอาชีวศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องกำหนดเป้าหมาย ได้แก่ คุณลักษณะของเด็กไทยที่จะพัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาชีวศึกษา ได้มีการจัดประชุมตีเส้น กลมและประชาพิจารณ์ บุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเตรียมการ และดำเนินการก้าวสู่ประชาคมอาชีวศึกษาของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่างๆ เช่น สถานทูต มหาวิทยาลัยภาครช្ញและเอกชน ในการร่วมกำหนดคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาชีวศึกษา คุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคอมอาชีวศึกษา กำหนดคุณลักษณะ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้

1.1 มีความรู้เกี่ยวกับประเทศไทยอาชีวศึกษาในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

1.2 มีความรู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษา

1.2.1 จุดกำเนิดอาชีวศึกษา

1.2.2 กฎบัตรอาชีวศึกษา

1.2.3 ประชุมอาเซียน

1.2.4 ความสัมพันธ์กับภายนอกอาเซียน

2. ด้านทักษะ/กระบวนการ

2.1 ทักษะพื้นฐาน

2.1.1 สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา (ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้านอีกอย่างน้อย 1 ภาษา)

2.1.2 มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์

2.1.3 มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี

2.1.4 มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น

2.2 ทักษะพลเมือง/ความรับผิดชอบทางสังคม

2.2.1 เคราะห์และยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

2.2.2 มีภาวะผู้นำ

2.2.3 เห็นปัญหาสังคมและลงมือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

2.3 ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตน

2.3.1 เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน

2.3.2 มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2.3.3 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่าง

ถูกต้อง

2.3.4 มีความสามารถในการจัดการ/ควบคุมตนเอง

3. ด้านเจตคติ

3.1 มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน

3.2 ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน

3.3 มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน

3.4 มีวิธีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี/สันติธรรม

3.5 ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา

3.6 ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2551, หน้า 31) ได้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้หลายประการ เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ทั้งในระดับ ปวช. และปวส. มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น มีมนุษยลัมพันธ์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเชื่อมั่นในตนเอง การประหยัด ความสนใจในรัฐ การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน ความรักสามัคคี ความกตัญญู ความคิดสร้างสรรค์ การพึงตนเอง ความอดกลั้นมาภย่าทไทย และอื่นๆ อธิบายความได้ดังนี้

1. **มีมนุษยลัมพันธ์** คือ การแสดงกิริยาท่าทางสุภาพต่อผู้อื่น การพูดจาสุภาพ การช่วยเหลือผู้อื่น การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การให้ความร่วมมือกับผู้อื่น การชื่นชมยินดี เมื่อผู้อื่นประสบความสำเร็จกล่าวขอบคุณหรือกล่าวคำขอโทษตามสถานการณ์

2. **ความมีวินัย** คือ ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับและข้อตกลงต่างๆ ของสถานศึกษา ได้แก่ การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบและข้อบังคับ ตรงต่อเวลา รักษาสาธารณสมบัติ ลิงแಡล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่ครุกำหนดและประพฤติดนถูกต้องตามศีลธรรมอันดีงาม

3. **ความรับผิดชอบ** คือ การเตรียมความพร้อมในการเรียนและการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่วางไว้ ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ ปฏิบัติงานด้วยความละเอียดรอบคอบ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามกำหนด มีความเพียรพยายามในการเรียนและการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนเอง ยอมรับผลการกระทำของตนเอง ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึง ความปลอดภัยต่อตนเองและส่วนรวม

4. **ความซื่อสัตย์สุจริต** คือ การพูดความจริง ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาโอบอ้างเป็น ของตนเอง ไม่ทุจริตในการสอบ ไม่ลักขโมยเป็นต้น

5. **ความเชื่อมั่นในตนเอง** คือ กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล กล้าท้าท้วงใน สิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้ายอมรับความจริง เสนอตัวเข้าแข่งขันหรือท้าทาย กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง

6. **การประหยัด** เช่น การใช้สุดถูกต้องและเหมาะสมกับงาน ปิดหน้า ปิดไฟ ทุกครั้งเมื่อเลิกใช้ ใช้จ่ายเงินของส่วนรวมให้เกิดประโยชน์สูงสุด

7. **ความสนใจในรัฐ** เป็นการศึกษาด้านค่าวัดด้วยตนเอง ซึ่กตามปัญหาข้อสงสัย แสวงหาประสบการณ์และค้นหาความรู้ใหม่ๆ

8. การละเว้นลิงเสพติดและการพนัน เป็นความสำนึกรวบรวมไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา และของมีน้ำยา ไม่เสพลิงเสพติดอื่นๆ ไม่เล่นการพนัน หลีกเลี่ยงในการเข้าไปอยู่ในสถานที่ที่มีการเล่นการพนัน

9. ความรักสามัคคี คือ การไม่ทะเลาะวิวาท ไม่สร้างความเดือดร้อนกับสังคม โดยรวมการร่วมมือในการทำงาน

10. ความกตัญญู เป็นการสร้างความตระหนักในพระคุณครูอาจารย์ มีสัมมาคารวะต่อครูอาจารย์อย่างสม่ำเสมอทั้งต่อหน้าและลับหลัง อาสาช่วยเหลืองานครูอาจารย์

11. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดสิ่งใหม่ๆ ที่ เกิดประยุกต์ต่อตนเองและสังคม มีความคิดหลากหลายในการแก้ปัญหา

12. การพึงตนเอง หลังจากที่ได้รับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนสามารถแก้ปัญหา ทางานที่ตัวรับมอบหมาย และหารายได้พิเศษได้ด้วยตนเอง

13. ความอดกลั้น คือ มีสติและสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี ควบคุมกิจกรรมการยาก ในสถานการณ์ต่างๆ ได้

14. มารยาทไทย คือ การแสดงความเคารพเป็นเอกลักษณ์สำคัญของคนไทย กิริยา อาการ ที่ควรประพฤติปฏิบัติ อย่างมีขอบเขต หรือ มีระเบียบแบบแผนขั้นเหมาะสมแก่ กาล แห่ง เทศะ และสังคม

15. อื่นๆ ที่เหมาะสม และส่งผลให้นักเรียนนักศึกษาเป็นคนดีและมีความสุข

13. เป้าหมาย แผนงาน และโครงการหลักของ อ.ช.ท.

กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดเป้าหมาย แผนงานและโครงการ ซึ่งปรับปรุงแก้ไขตาม ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ.2540 ข้อ 17 มาเป็น 2 เป้าหมาย 7 แผนงาน และ 22 โครงการ ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา, 2543, หน้า 13)

กิจกรรมเพื่อพัฒนาสมาชิก 2 เป้าหมาย คือ

1. เป้าหมายการพัฒนาสมาชิกให้เป็น “คนดีและมีความสุข”

2. เป้าหมายการพัฒนาสมาชิกให้เป็น “คนเก่งและมีความสุข”

นอกจากนี้ยังมีการกำหนดแผนงานและโครงการหลักให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้

เป้าหมายที่ 1 เป้าหมายการพัฒนาสมาชิกให้เป็น “คนดีและมีความสุข” ประกอบด้วย แผนพัฒนา 3 แผน และโครงการหลักที่สนับสนุนแผนพัฒนาแต่ละแผน ดังนี้

1. แผนเสริมสร้างบุคลิกภาพและความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งประกอบด้วยโครงการจำนวน 6 โครงการ

1.1 โครงการเสริมสร้างประชาธิปไตย

1.2 โครงการส่งเสริมกิจกรรมอาสาพัฒนา

1.3 โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติด สื่อعلامก่อน้าว การพนัน และการทະເລາວວາຫາ

1.4 โครงการเสริมสร้างภาวะผู้นำ

1.5 โครงการส่งเสริมสุขภาพและนันทนาการ

1.6 โครงการแข่งขันกีฬา

2. แผนพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วยโครงการจำนวน 4 โครงการ

2.1 โครงการพัฒนาจิต

2.2 โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่น และมารยาทไทย

2.3 โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

2.4 โครงการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3. แผนส่งเสริมจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ประกอบด้วยโครงการ จำนวน 1 โครงการ

3.1 โครงการนักศึกษาวิชาชีพภายใต้การนิเทศ

เป้าหมายที่ 2 เป้าหมายการพัฒนาสมาชิกให้เป็น “คนเก่งและมีความสุข”

ประกอบด้วยแผนพัฒนา 4 แผน และโครงการหลักที่สนับสนุนแผนพัฒนาแต่ละแผนดังนี้

1. แผนพัฒนามาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วยโครงการจำนวน 3 โครงการ

1.1 โครงการจัดการแข่งขันทักษะวิชาชีพ

1.2 โครงการทดสอบมาตรฐานฝีมือทางวิชาชีพ

1.3 โครงการทดสอบมาตรฐานการใช้คอมพิวเตอร์

2. แผนพัฒนาส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ประกอบด้วยโครงการจำนวน

3 โครงการ ได้แก่

2.1 โครงการประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์และสิ่งประดิษฐ์จากสิ่งของเหลือใช้

2.2 โครงการประกวดโครงการวิชาชีพตามหลักสูตร

2.3 โครงการประกวดผลงานและสิ่งประดิษฐ์ของนักศึกษา

3. แผนพัฒนาความรู้และความสามารถทางวิชาการ ประกอบด้วยโครงการจำนวน 2 โครงการ “ได้แก่”

- 3.1 โครงการส่งเสริมทักษะภาษาต่างประเทศ
- 3.2 โครงการแข่งขันตอบปัญหาวิชาการ

4. แผนส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ประกอบด้วย 3 โครงการ “ได้แก่”

- 4.1 โครงการส่งเสริมการหารายได้พิเศษระหว่างเรียน
- 4.2 โครงการส่งเสริมเทคนิคการทำงานเป็นทีม (Co-Project)
- 4.3 โครงการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง

จากเป้าหมาย แผนงาน และโครงการขององค์กรฯ อ.ช.ท. ที่กล่าวมานี้เป็นการปรับปรุง มาจากแผนงานและโครงการเดิมของ อ.ช.ท. ปี พ.ศ.2540 ซึ่งมี 12 โครงการ และได้นำมาจากการแปรนั้นเป็นปี พ.ศ.2543 เป็น 22 โครงการ การแก้ไขปรับปรุงมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้กิจกรรมขององค์กรเป็นไปตามเป้าหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่มีเจตนารองนี้ให้การจัดการศึกษาเป็นไป เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมนักศึกษา

1. ความหมายของกิจกรรมนักศึกษา

Good (1973) ให้ความหมายของกิจกรรมนักศึกษาไว้ว่า

1.1 เป็นกิจกรรมที่นักเรียนสมควรเข้าร่วมดำเนินการเอง โดยเห็นชอบและสนับสนุน จากอาจารย์ และอยู่ภายใต้การควบคุมของสถาบันการศึกษา

1.2 จัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความสนุกสนาน เพิ่มพูนความรู้ให้โอกาส นักเรียนได้แสดงความสามารถ และความสามารถ รวมทั้งส่งเสริมความเจริญเติบโตของนักเรียน เพิ่มเติมจากหลักสูตรที่กำหนด

1.3 จัดขึ้นโดยไม่กำหนดให้มีหน่วยกิต หรือคะแนน

1.4 มีบรรยากาศเป็นกันเองยิ่งกว่าในโรงเรียน

กกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) "ได้ให้ความหมาย "กิจกรรม" คือ การทำงาน และการกระทำทุกอย่างในโรงเรียน การเรียนวิชาการกิจกรรมอาจจะอยู่ในหลักสูตร หรือนอกหลักสูตร ก็ได้ ถ้ากิจกรรมใดจัดไว้ในหลักสูตรบังคับ ต้องเรียน ต้องทำ ก็เรียกว่ากิจกรรมในหลักสูตร หรือไม่ได้บังคับว่าต้องเรียนแต่บุคคล หรือคณะบุคคลร่วมกันจัดขึ้นในโรงเรียน โดยมุ่งให้เป็น สิ่งส่งเสริมการเรียนในรั้วนี้ให้มีผลดีกว่าเดิม เรียกว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมพิเศษ"

กระทรวงศึกษาธิการ (2544) "ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนไว้ในคู่มือการจัด กิจกรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา พ.ศ.2520 แก้ไขครั้งที่ 3 พ.ศ.2526 ว่าเป็น กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนในหลักสูตรให้กวางขวางยิ่งขึ้นเพื่อสนับสนุนใจ และเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ อุปนิสัยของนักเรียนให้เหมาะสมสมกับระบบประชาธิปไตย"

กฎหมาย ศรีกาฬลินธ์ (2533) "ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนว่า หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนจัดนอกเวลาเรียนและนอกเหนือหลักสูตรที่โรงเรียน กำหนดให้เรียนในเวลาปกติ ทั้งนี้เพื่อความสมัครใจของนักเรียนเอง และด้วยความร่วมมือของ โรงเรียนในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้กิจกรรมแต่ละอย่างบรรลุความมุ่งหมายที่ตั้งไว้"

คณบดี พชรสุข (2543) "ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนว่ากิจกรรมนักเรียน คือ การทำงาน และทำกิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียนและนอกโรงเรียนที่นักเรียนและครูร่วมกันจัดให้ มีขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียน และเพิ่มพูนความรู้ในรั้วนี้ ตลอดจนสร้างเสริมประสบการณ์ และการพัฒnar่างกาย อารมณ์ ลังคม และสติปัญญา เป็นการแสดงออกถึงความสามารถ ความสนใจ และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาบุคลิกภาพ โดยนักเรียนสมัครใจเข้าร่วมและดำเนินการ เองภายใต้การแนะนำของครูที่ปรึกษา"

สรุปได้ว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดสำหรับนักเรียนเพื่อส่งเสริมวิชาการ ต่างๆ ในห้องเรียน ให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น อันเป็นการพัฒนาลักษณะนิสัย และบุคลิกภาพของ นักเรียน ทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และลังคม โดยนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมตาม ความตั้งใจและความสนใจ ภายใต้การแนะนำของครูที่ปรึกษา

2. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมนักศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2544) "ได้กำหนดระเบียบการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา ซึ่งกำหนดว่า ต้องจัดกิจกรรมให้สนองนโยบายของรัฐที่จะปลูกฝังให้เยาวชนของชาติมีคุณธรรม ระเบียบวินัย ความจริงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสในการปกครองในระบบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การดำรงส่งเสริมเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทย ตลอดจนความเป็นเอกราช เพื่อสนองนโยบายของรัฐ ระเบียบดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์ใน การจัดกิจกรรมนอกหลักสูตรในสถานศึกษา ไว้ดังนี้"

2.1 จะต้องเป็นไปตามนโยบายหลักของรัฐบาล โดยการดำเนินการพัฒนาการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเจริญและความมั่นคงของชาติ

2.2 จะต้องเป็นไปเพื่อวางแผนการปักครอง ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2.3 จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีระเบียบวินัยในตนเอง

2.4 จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียน

2.5 จะต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

2.6 จะต้องมีโครงการและระเบียบข้อบังคับของกิจกรรม โครงการและระเบียบบังคับจะต้องเป็นของสถานศึกษา

2.7 ทุกกิจกรรมจะต้องมีครู – อาจารย์ ในโรงเรียนเข้าร่วมรับผิดชอบดำเนินการ

2.8 บุคลากรที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม จะต้องมีบุคลากรที่ปั้นจุ่นอยู่ในสถานศึกษานั้น เน้นเดวิทยากรให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา

2.9 การจัดกิจกรรมเลือกได้ ไม่ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานศึกษานั้นๆ

2.10 ให้สถานศึกษาควบคุมเรื่องการจ่ายเงินหรือพัสดุอื่นๆ ให้เป็นการประยัดและเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อความมั่นคงและปลอดภัยของชาติ

2.11 ในกรณีที่หัวหน้าสถานศึกษาเห็นว่ากิจกรรมใดๆ ไม่เหมาะสมที่จะกระทำ และอาจนำมาซึ่งภัยต่อความมั่นคงของชาติ ให้หัวหน้าสถานศึกษางดเลิกกิจกรรมนั้น

3. ความสำคัญและความมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมนักเรียน

Elizabeth Hurlocks (n.d. อ้างอิงใน จตุพร เจริญวิทย์, 2545) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กวัยรุ่น เป็นหัวเสียหัวต่อเป็นวัยแห่งการปรับตัว เป็นวัยแห่งปัญญา และเป็นวัยที่มีความเคร่งเครียดทางอารมณ์

George Stanley Hall (n.d. อ้างอิงใน จตุพร เจริญวิทย์, 2545) พุดถึงเด็กวัยรุ่นว่า เป็นวัยพายุแคม มีอารมณ์วุ่นวาย เจ้าคิด เจ้าแค้น ตัดสินใจรวดเร็วและรุนแรง เช่น ถ้าถูกดูดจากครู หรือผู้ปกครอง ก็อาจจะตัดสินใจหนีออกจากบ้าน หรือฆ่าตัวตาย เด็กวัยรุ่นอาจจะทำร้ายเด็กวัยเดียวกันตาต่างกลุ่ม ด้วยสาเหตุเพียงเล็กน้อย ด้วยอารมณ์วุ่นวายได้ การแสดงออกโดยทั่วไปของเด็กวัยรุ่นนี้ มักจะมีอะไรที่ผิดไปจากเด็กเล็ก เป็นต้นว่า ชอบแต่งกายแปลกๆ ตัดผมทรงแปลก พูดภาษาแสงลงหู ดื้อผิดปกติ คิดมากผิดปกติ เหล่านี้ถือว่าเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ หากเข้าใจในอารมณ์ของวัยรุ่น จัดกิจกรรมเพื่อช่วยพัฒนาความเจริญด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ครูไม่สามารถจะให้การเรียนครบทุกอย่างโดยการจัดตารางเรียนเฉพาะในห้องเรียน

การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมที่สนับสนุนจากจะส่งเสริมการพัฒนาทุกด้านในตัวเด็ก จะช่วยแก้ปัญหาการปักครองได้เป็นอย่างดี

Carton, Richard A. (n.d. อ้างอิงใน วรากร หิรัญมณีมาศ, 2541) ได้เสนอแนะว่า การจัดกิจกรรมนักเรียน จะช่วยให้นักเรียนได้

1. เรียนรู้ที่จะใช้เวลาว่างได้อย่างฉลาดมากขึ้น
2. รู้จักใช้ความสามารถและทักษะที่มีอยู่ไปในทางสร้างสรรค์ยิ่งขึ้น
3. พัฒนาความสนใจและทักษะในด้านอาชีพ
4. เพิ่มความรู้และทักษะในการทำหน้าที่ผู้นำ และการเป็นสมาชิกที่ดีของหมู่คณะ
5. พัฒนาทัศนคติที่มีต่อตนเองและผู้อื่น
6. มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน

วิจตร วรุตบางกฎ และคณะ (2543) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายในการจัดกิจกรรม นักเรียนว่า เพื่อให้นักเรียนได้สิ่งดังนี้

1. แสดงออกถึงความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่
2. ค้นหา และฝึกลักษณะการเป็นผู้นำที่ตอบแฝงในตัวเองให้เด่นชัดยิ่งขึ้น
3. มีส่วนร่วมในการทำงานให้เป็นพลเมืองดี
4. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม
5. ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในตัวเด็ก

สรุปได้ว่า ความสำคัญและความมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมนักเรียน พบว่า พฤติกรรมนักเรียนจะแตกต่างกันออกไป เนื่องจากเป็นวัยแห่งการปรับตัว เป็นวัยแห่งปัญหา และเป็นวัยที่มีความเคร่งเครียดทางอารมณ์ ความแตกต่างกันออกไปตามวัฒนธรรม และสภาพแวดล้อม การเลียนแบบวัฒนธรรม โดยเฉพาะวัฒนธรรมตะวันตกดังเช่นในปัจจุบันได้มี อิทธิพลต่อวัยรุ่นไทยมาก มีการเลียนแบบทั้งที่ดีและไม่ดี จึงทำให้เกิดปัญหาในวัยรุ่น การเข้าใจ ธรรมชาติของวัยรุ่น โดยการส่งเสริมให้การจัดกิจกรรม นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมที่สนับสนุน จะช่วย พัฒนาความเจริญด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา นอกจากจะส่งเสริมการพัฒนาใน ทุกด้าน จะช่วยแก้ปัญหาการปักครองได้ด้วย

4. แนวทางในการจัดกิจกรรม

4.1 ขอบข่ายและประเภทของกิจกรรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2540) ได้กำหนดขอบข่ายของกิจกรรมนักเรียนที่โรงเรียนอาจเสนอแนะต่อผู้เรียน ดังนี้

4.1.1 กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ มุ่งจัดขึ้นเพื่อเสริมประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพโดยเน้นอาชีพอิสระที่มีอยู่ในท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เรียนได้รู้ขั้นตอนกระบวนการประกอบอาชีพจากการศึกษาค้นคว้าและจากประสบการณ์ทั้งนี้ควรได้มีการทดลองปฏิบัติตัว

4.1.2 กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร มุ่งนำเทคนิคหรือความรู้มาใช้ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานทางการเกษตร เพื่อพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรให้ดีขึ้น

4.1.3 กิจกรรมส่งเสริมสหกรณ์มุ่งเสริมการนำระบบสหกรณ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ทั้งแก่ตนเองและสังคม

4.1.4 กิจกรรมส่งเสริมการอุดสาหกรรม มุ่งเสริมความรู้และประสบการณ์ด้านอุตสาหกรรมเพื่อให้ผู้เรียนสนใจอาชีพทางด้านอุตสาหกรรม

4.1.5 กิจกรรมส่งเสริมศาสตร์คิลปะและวัฒนธรรม มุ่งส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ความศรัทธาในศาสนา และให้พบเห็นคิลปะและวัฒนธรรมไทยเพื่อให้รู้สึกซึ้งชมและภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ไทย

4.1.6 กิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย มุ่งส่งเสริมให้รู้จักและใช้สินค้าไทยเพื่อพัฒนาค่านิยมที่ถูกต้องในการใช้สินค้าไทย

4.1.7 กิจกรรมการใช้ห้องสมุด มุ่งส่งเสริมการใช้ห้องสมุดให้ถูกต้องตามระบบสากลเพื่อปลูกฝังให้เกิดนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้าหาข้อมูล

4.1.8 กิจกรรมส่งเสริมวิชาต่างๆ ในหลักสูตร มุ่งส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในรายวิชาต่างๆ โดยเน้นการปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จริง

4.1.9 กิจกรรมกีฬา มุ่งส่งเสริมให้เล่นกีฬาร่วมกัน เพื่อความสามัคคี มีน้ำใจ นักกีฬา และรักการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

4.1.10 กิจกรรมนันทนาการ มุ่งส่งเสริมการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ตามความถนัดและความสนใจเพื่อความสนุกเพลิดเพลิน

4.1.11 กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปกรรมและลิ้งแวดล้อม มุ่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ศิลปกรรมและลิ้งแวดล้อมเพื่อให้รู้สึกหงเหและมีส่วนร่วมในการรักษาไว้เป็นมรดกของชาติสืบไป

4.1.12 กิจกรรมทัศนศึกษา มุ่งส่งเสริมให้มีการศึกษากลุ่มสถานที่ เพื่อให้มีโอกาสได้พบเห็นและล้มผังกับธรรมชาติ ศิลปะโบราณและแหล่งวิทยาการต่างๆ

4.1.13 กิจกรรมลูกเลือ-เนตรนารี ยุวากาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์และรักษาดินแดน มุ่งฝึกอบรมบ่มนิสัย ให้เป็นพลเมืองดีตามมาตรฐานดีประเพณีของชาติบ้านเมืองและตามอุดมคติ อุดมการณ์ของลูกเลือ-เนตรนารี ยุวากาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์และรักษาดินแดน โดยการดำเนิน กิจกรรมให้เป็นไปตามข้อตกลงของคณะกรรมการลูกเลือแห่งชาติ กองยุวากาชาด สมาคมผู้บำเพ็ญ ประโยชน์ และกรรมการรักษาดินแดน

นอกจากกิจกรรมต่างๆ ที่เสนอแนะไว้แล้วข้างต้น ผู้เรียนอาจเสนอ กิจกรรมอื่นๆ ได้ตามความต้องการ เช่น กิจกรรมทำหนังสืออุ่น กิจกรรมทำหนังสือพิมพ์ในเรียน

4.2 หลักเกณฑ์การจัดกิจกรรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2540) ได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ไว้ในคู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียน ดังนี้

4.2.1 จะต้องเป็นนโยบายหลักของรัฐบาลในการดำเนินงานพัฒนาการศึกษา เพื่อส่งเสริมความเจริญและความมั่นคงของชาติ

4.2.2 จะต้องเป็นไปเพื่อการวางแผนการป้องกันและบรรเทาภัยธรรมชาติ ให้กับชุมชนที่อยู่อาศัย ไม่เป็นภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของมนุษย์

4.2.3 จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้มีระเบียบวินัยในตนเอง

4.2.4 จะต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนกับครู

4.2.5 จะต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

4.2.6 จะต้องมีโครงสร้างและระบบเชื่อมต่อทั่วไปของกิจกรรม โครงการและระบบ ข้อมูลจะต้องเป็นของสถานศึกษา

4.2.7 ทุกกิจกรรมจะต้องมีครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการ

4.2.8 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม จะต้องเป็นบุคคลที่ปัจจุบันอยู่ใน สถานศึกษานั้น เก็บรวบรวมเอกสารให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานศึกษานั้น

4.2.9 การจัดกิจกรรมใดๆ หรือไม่ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าสถานศึกษานั้น ให้สถานศึกษาควบคุมเรื่องการจ่ายเงิน หรือพัสดุสิ่งของอื่นๆ ให้เป็นการประยัดและเป็นไปตาม ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อความมั่นคงและปลอดภัยของชาติ

4.2.10 ในกรณีที่หัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่ากิจกรรมใดๆ ไม่เหมาะสม มีการกระทำ หรืออาจนำมาซึ่งภัยนตรายต่อความมั่นคงของชาติ ให้หัวหน้าสถานศึกษาสั่งยกเลิก กิจกรรมนั้นๆ เสีย

5. บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในการดำเนินการจัดกิจกรรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2540) ได้กำหนดหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม นักเรียน ไว้ดังต่อไปนี้

5.1 บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารต่อการจัดกิจกรรมนักเรียน

5.1.1 กำหนดนโยบายของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมนักเรียน

5.1.2 กำหนดระเบียบการจัดกิจกรรมนักเรียน

5.1.3 วางแผนงานกิจกรรมนักเรียน โดยความชื่อมูลและศึกษาสภาพความพร้อม ของโรงเรียน ด้านบุคลากร สถานที่ อุปกรณ์ งบประมาณ

5.1.4 ตัดสินใจเลือกเปิดกิจกรรมตามความพร้อม

5.1.5 รายงานการจัดกิจกรรมนักเรียนประจำต่างๆ และการจัดชุมนุมต่างๆ ในแต่ละภาคเรียนให้เจ้าสังกัดรับทราบ

5.1.6 สั่งยกเลิกหรือระงับกิจกรรม หรือชุมนุมต่างๆ ที่เห็นว่าก่อให้เกิดปัญหา หรือไม่เหมาะสม

5.1.7 จัดระบบงานหรือรูปแบบองค์การของสายงานบริหารงานกิจกรรม

5.1.8 กำหนดขอบข่ายหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดวิชา กิจกรรม และครุภัณฑ์ให้ชัดเจน

5.1.9 รวบรวมความคิดเห็นข้อเสนอจากทุกฝ่ายเพื่อประเมินผลการจัดกิจกรรม และนำไปสู่การปรับปรุงงานต่อไป

5.2 บทบาทหน้าที่ของหัวหน้าหมวดกิจกรรม

5.2.1 ช่วยหัวหน้าสถานศึกษาในการจัดทำแผนงานและโครงการกิจกรรม

5.2.2 ร่วมกับครุภัณฑ์ปรึกษา กิจกรรมกำหนดคุณสมบัติของผู้จะเลือกเรียนกิจกรรม

5.2.3 ควบคุม ดูแล เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมนักเรียนเป็นไปตามเป้าหมาย
และระเบียบแบบแผนของทางราชการ

5.2.4 จัดทำโครงการบประมาณรายจ่ายในหมวดกิจกรรม

5.2.5 วิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ในการดำเนินกิจกรรม เพื่อหาแนวทางปรับปรุง
และแก้ไขปัญหานั้นๆ

5.2.6 เป็นที่ปรึกษาของครุภารกิจกรรมในการดำเนินการจัดกิจกรรม

5.2.7 นิเทศการปฏิบัติงาน การใช้วัสดุอุปกรณ์ของครุภารกิจกรรม

5.2.8 จัดหาอุปกรณ์สำหรับใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม

5.2.9 ติดต่อประสานงานด้านกิจกรรมกับข้าราชการครู ทั้งในสถานศึกษา
และนอกสถานศึกษา

5.2.10 เสนอความคิดเห็นต่อหัวหน้าสถานศึกษาก่อนที่เห็นควรยกเลิกกิจกรรม

5.2.11 ประเมินผลการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรม เสนอต่อหัวหน้าสถานศึกษา
ทุกปลายภาคเรียน

5.3 บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา กิจกรรม

5.3.1 รับผิดชอบการดำเนินการจัดกิจกรรม

5.3.2 จัดทำระเบียบข้อบังคับของแต่ละกิจกรรม

5.3.3 ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเข้าใจความมุ่งหมาย และแนวทางการจัดกิจกรรม
แต่ละกิจกรรม

5.3.4 ดำเนินการรับสมัครสมาชิก

5.3.5 จัดประชุมปฐมนิเทศแก่สมาชิก

5.3.6 ร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการ (นักเรียน) จัดทำแผนปฏิบัติงาน และกำหนด
โครงการต่างๆ ของแต่ละกิจกรรม หรือชุมชน

5.3.7 จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน

5.3.8 ควบคุมกิจกรรมให้เป็นไปตามปฏิทินการปฏิบัติงานของแต่ละกิจกรรม

5.3.9 ปรับปรุงให้สมาชิกได้พัฒนาตามนโยบายของโรงเรียน

5.3.10 ช่วยเหลือเป็นที่ปรึกษาและร่วมทำกิจกรรมกับสมาชิกอย่างใกล้ชิด

5.3.11 ประสานงานกับคุณาจารย์ในโรงเรียน ครุที่ปรึกษา กิจกรรมกับหัวหน้า วิชาการ กิจกรรม เพื่อให้กิจกรรมดำเนินไปด้วยความราบรื่น

5.3.12 ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของสมาชิกทุกครั้ง และทุกสิ่งภาคเรียน เพื่อปรับปรุง

5.3.13 รายงานการประเมินผลต่อหัวหน้าสถานศึกษา

5.4 บทบาทหน้าที่ของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมนักเรียน

5.4.1 ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ ภายใต้คำแนะนำของครุที่ปรึกษา กิจกรรม

5.4.2 ประชุมวางแผนและกำหนดโครงการที่จะดำเนินแต่ละภาคเรียน

5.4.3 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน

5.4.4 ดำเนินงาน และร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม

5.4.5 ประสานกับครุที่ปรึกษา กิจกรรม หัวหน้าหมวดวิชาการ กิจกรรม และครุที่ปรึกษา กิจกรรม

5.4.6 จัดให้มีการแสดงผลงานของกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่

5.4.7 ประเมินผลการปฏิบัติ กิจกรรม ให้ครุที่ปรึกษา กิจกรรม ทราบเพื่อปรับปรุง และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

ดวงรัตน์ คุหเจริญ (2552) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของผู้ปกครองกับ การจัดกิจกรรมของนักเรียน ไว้ว่า

1. ควรเข้าร่วมประชุมด้วยทุกครั้งที่ทางโรงเรียนเชิญมา เพื่อจะได้ทราบถูกตุณะสังเคราะห์ การดำเนินงาน และความล้มเหลวของกิจกรรมนักเรียนต่อบุตรหลานของตน

2. ให้การสนับสนุนโดยให้บุตรหลาน เข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนที่โรงเรียนจัดขึ้นในโอกาสที่มีการจัดกิจกรรมนั้นนอกเวลาเรียน

3. ควรเอ้าใจในการแสดงกิจกรรมของบุตรหลานเสมอเพื่อเป็นการสนับสนุน กำลังใจให้แก่บุตรหลาน และตักเตือนในกรณีที่มีอะไรไม่ถูกต้อง

4. ให้ความช่วยเหลือกับทางโรงเรียนตามสมควร เช่น เป็นวิทยากร หรือช่วยเหลือ ด้านทุนทรัพย์ หรืออุปกรณ์ในบางโอกาส

6. ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2540) ได้เสนอขั้นตอนในการปฏิบัติงานเพื่อจัดกิจกรรมนักศึกษาไว้ดังนี้

ภาพ 7 แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อจัดกิจกรรมนักเรียน

โดยสรุป แนวคิดเกี่ยวกับระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียน ผู้ศึกษา จะนำไปเป็นแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์กรช่างเทคนิคในอนาคต แห่งประเทศไทยของสถานศึกษา ลังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในด้านการดำเนินการ เกี่ยวกับระเบียบและแนวปฏิบัติในกิจกรรมนักเรียน ตามบทบาทหน้าที่ที่กระทรวงศึกษาธิการ

ได้กำหนดไว้ เช่น การส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง การสร้างความล้มพังร้อนดีระหว่างครูและนักเรียน การปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ การจัดระบบงาน หรืออุปขององค์กร ของสายบริหารงานกิจกรรม เป็นต้น

การพัฒนากิจการนิสิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553, หน้า 12-13) กิจการนิสิต (Student Affairs) หมายถึง กิจการที่มหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ดำเนินการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นิสิต นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน และใช้ชีวิตในสังคมมหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุข รวมทั้งจัดให้มีกิจกรรมและส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพให้เป็นบัณฑิต ที่พึงประสงค์

ขอบข่ายของงานกิจการนิสิตนักศึกษา อาจมีความแตกต่างกันมากบ้างน้อยบ้างขึ้นอยู่ กับนโยบายการบริหารของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง โดยทั่วไปจะมีขอบข่าย งานดังต่อไปนี้

1. จัดปฐมนิเทศให้นิสิตนักศึกษาใหม่และปัจจุบันนิเทศให้นิสิตชั้นปีสุดท้าย
2. บริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
3. บริการให้คำปรึกษาปัญหาการเรียน ปัญหาส่วนตัว ปัญหาลังคม
4. จัดทุนการศึกษา ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา
5. บริการจัดหางานและส่งเสริมอาชีพ ทั้งระหว่างเรียนและหลังจบการศึกษา
6. บริการด้านสุขภาพอนามัย ประกันสุขภาพและประกันอุบัติเหตุ
7. บริการหอพัก
8. งานวินัยนิสิตนักศึกษา
9. งานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
10. งานบริการทั่วไป ได้แก่ งานนักศึกษาวิชาทหาร งานราชการทหาร
11. การจัดกิจกรรมหรือการดำเนินงานด้านอื่นๆ เพื่อให้นิสิตเป็นไปตามนโยบายของ ฝ่ายกิจการนิสิต

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของงานกิจการนิสิตนักศึกษา กว้างขวาง ครอบคลุมถึงงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ตลอดจนการพัฒนา ศักยภาพนิสิตนักศึกษาในทุกด้าน อันจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะส่งเสริม สนับสนุนให้ภารกิจหลักของ มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา ในด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัยด้านการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม และด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมครบถ้วน

ประเภทของงานกิจการนิสิตนักศึกษา งานกิจกรรมนิสิตนักศึกษาเป็นงานที่มีขอบข่ายกว้างขวางและมีรูปแบบของกิจกรรมให้นิสิตนักศึกษาได้เลือกตามความสนใจ ความสมัครใจ และความสามารถ มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษา จัดกลุ่มประเภทของกิจกรรมนิสิตนักศึกษาออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมด้านส่งเสริมวิชาการ
2. กิจกรรมด้านส่งเสริมจริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม
3. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์
4. กิจกรรมด้านกีฬา
5. กิจกรรมด้านนันทนาการ

วัตถุประสงค์ของงานกิจการนิสิตนักศึกษา สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาให้ความสำคัญของงานกิจการนิสิตนักศึกษาและให้การส่งเสริมสนับสนุนมาโดยตลอด และได้กำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปของการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษาได้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาตัวนิสิตนักศึกษา
2. เพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งในด้านบำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรม จริยธรรม และกีฬา
3. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และรักษาไว้ซึ่งค่านิยมในตัวนิสิตนักศึกษาทางด้านศิลปวัฒนธรรมบนธรรมาภิเบ启นประเพณี และเอกลักษณ์อันดึงดีงามของชาติ
4. เพื่อให้นิสิตนักศึกษานำความรู้ทางวิชาการ และบริการไปสร้างสรรค์ และพัฒนาสังคมให้เกิดความเจริญก้าวหน้า และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนิสิตนักศึกษาประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. เพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้ และมีประสบการณ์ตรงในสภาพที่เป็นจริงของสังคมอันจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคม มีจิตสำนึกที่ถูกต้องดีงาม และตระหนักรถึงความรับผิดชอบที่พึงมีต่อสังคม
6. เพื่อเสริมสร้างค่านิยมด้านความร่วมมือ สามัคคี รับผิดชอบและเลี้ยงสละเพื่อส่วนรวม ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ต่ามที่ดี รู้จักการวางแผน กำหนดภารกิจ การแลกเปลี่ยนด้านการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ
7. เพื่อส่งเสริมพลาنمัยและพัฒนาบุคลิกภาพ
8. เพื่อเผยแพร่เรื่องเลียงและเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

1. ความหมายของรูปแบบ

นักวิชาการต่างๆ ได้ให้ความหมายของคำว่า “รูปแบบ” หรือ “Model” ทั้งในลักษณะที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน ดังนี้

卡特อร์ กูด (Carter V. Good, 1973) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ 4 ประการ คือ

1.1 เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ

1.2 เป็นตัวอย่างเพื่อเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกแบบภาษาต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ เป็นต้น

1.3 เป็นแนวกฎ หรือรูปสามมิติ ซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลักการ หรือแนวคิด

1.4 เป็นชุดปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเชิงรวมกันเป็นตัวประกอบ และเป็นลัญลักษณ์ทางระบบสังคม อาจเขียนออกมายเป็นสูตรคณิตศาสตร์ หรือบรรยายเป็นภาษาได้

จากความหมายของรูปแบบที่ Good ได้กล่าวเอาไว้พอสรุปได้ว่า รูปแบบที่มีสองลักษณะคือ รูปแบบที่เป็นจำลองสิ่งที่เป็นรูปธรรม และรูปแบบที่เป็นจำลองของสิ่งที่เป็นนามธรรม

ถาวรย์รุ๊ส วราเทพพุฒิพงษ์ (2540, หน้า 21 – 23) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง ลักษณะที่พึงปรากฏซึ่งมีลักษณะเป็นอุดมคติ หรือเกิดได้ยากในโลกของความเป็นจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ลิ่งที่เราอยากรักกับความสามารถที่จะหาสิ่งที่ต้องการนั้นแตกต่างกันมาก เช่น เมืองในอุดมคติ เป็นต้น

จากความหมายของคำว่ารูปแบบดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่ารูปแบบหมายถึงกรอบแนวคิด ที่อธิบายแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นชุดของตัวแปร หรือองค์ประกอบที่บ่งบอกถึง ความสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจเป็นแนวคิดที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ รูปแบบหมายถึง ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบและวิธีการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการบริหารองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. องค์ประกอบของรูปแบบ

Bardo and Hartman (1982) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า การที่จะระบุว่ารูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง จะต้องประกอบด้วยรายละเอียดมากน้อยเพียงใด จึงจะเหมาะสม และรูปแบบนั้นควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่ได้มีข้อกำหนดที่แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ pragmatics ด้วยตัวอย่าง เช่น

รูปแบบระบบที่มีลักษณะบางประการของระบบเปิด (Ivancevich, et al., 1989 ข้างอิงใน จินตนา ศักดิ์ภู่อร่าม, 2545, หน้า 10) เป็นรูปแบบที่แสดงถึงองค์ประกอบอย่างของระบบ ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต 4) ข้อมูลป้อนกลับจาก สภาพแวดล้อม การพิจารณารูปแบบในลักษณะนี้ ถือว่าผลผลิตของระบบเกิดผลผลิตขึ้น และให้ความสนใจกับข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งแสดงถึงการเริ่มมีลักษณะ ของความเป็นระบบเปิดซึ่งองค์ประกอบของรูปแบบจะเป็นส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งที่บ่งบอกถึง คุณลักษณะของรูปแบบที่ดี

3. คุณลักษณะของรูปแบบที่ดี

Keeves (1988, p.560) กล่าวว่า รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ควรจะมีข้อกำหนด (Requirement) 4 ประการ คือ

3.1 รูปแบบควรประกอบด้วยความล้มพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural Relationship) มากกว่าความล้มพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกันแบบหลวมๆ (Associative Relationship)

3.2 รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถถูก ตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบบนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

3.3 รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

3.4 รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมนต์เสน่ห์ใหม่ และสร้างความล้มพันธ์ของ ตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

จากคุณลักษณะของรูปแบบที่ดีแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบจะต้อง มีความล้มพันธ์อย่างมีโครงสร้าง สามารถตรวจสอบได้ด้วยการสังเกต อีกทั้งเป็นการชี้ให้เห็นถึง กลไกเชิงเหตุผล ทำให้เกิดมนต์เสน่ห์ใหม่ในการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งองค์ประกอบของรูปแบบ คุณลักษณะของรูปแบบที่ดีจะเป็นฐานสำคัญในการพัฒnarูปแบบในลำดับต่อไป

4. การพัฒnarูปแบบ

เมอรูปแบบมีหลายลักษณะ ดังกล่าวมาแล้วนั้น ในการสร้างหรือพัฒnarูปแบบ ก็ต้องขึ้นอยู่กับการตัดสินความเหมาะสมของรูปแบบ หรือโมเดลที่เลือกใช้อาจพิจารณาได้ จากการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างปรัชญาหรือแนวคิดของรูปแบบการประเมินกับประเด็น ปัญหาของสิ่งที่ต้องการประเมิน ในปัจจุบันนี้การพัฒnarูปแบบได้ก้าวไปอย่าง ไม่หยุดยั้ง เมอรูปแบบที่ใช้อยู่นั้นค่อนข้างล้าสมัย หรือไม่สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ ที่วางไว้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาขึ้น เพื่อให้รูปแบบนั้นมีความสมบูรณ์ และมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยทำการพัฒnarูปแบบอย่างเป็นระบบ สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย

ต้องการสร้างรูปแบบการบริหารการบริหารองค์กรช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา ลังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาไว้ดังนี้

บุญชุม ศรีสะคาด (2543, หน้า 104 – 106) ได้กล่าวถึงการวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบนี้อาจกระทำได้ 2 ขั้นตอน คือ

1. สร้างหรือพัฒnarูปแบบ ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒnarูปแบบขึ้นมาก่อน เป็นรูปแบบตามสมมติฐาน โดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่นๆ และผลการศึกษาหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพภารณ์ต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความล้มเหลวต่างๆ ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรนั้นหรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ ในภาพพัฒnarูปแบบนี้จะต้องใช้หลักเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ และการศึกษาค้นคว้าซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒnarูปแบบเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยอาจจะคิดโครงสร้างของรูปแบบขึ้นก่อน และปรับปรุงโดยอาศัยสารสนเทศจากการศึกษาองค์ประกอบอยู่ หรือตัวแปรแต่ละตัวแล้วจึงเลือกองค์ประกอบอยู่หรือตัวแปรที่สำคัญประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบ กได้ หัวใจสำคัญของขันนี้อยู่ที่การเลือกเพื่ององค์ประกอบในรูปแบบ (ตัวแปร/กิจกรรม) เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมสมผู้วิจัยควรกำหนดหลักการในการพัฒnarูปแบบอย่างชัดเจน เช่นเป็นรูปแบบที่ไม่ซับซ้อน สามารถนำไปปฏิบัติได้ง่าย ตัวแปรในรูปแบบมีน้อยตัว แต่สามารถอธิบายผลได้มาก ฯลฯ ในการวิจัยบางเรื่องจำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม

2. ทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ หลังจากได้พัฒnarูปแบบในขั้นต้นแล้วจำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้นถึงแม้ว่าจะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวคิด รูปแบบของคนอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมาแล้ว หรือแม้กระทั่งได้รับจากการกลั่นกรองจากผู้เชี่ยวชาญแล้วก็ตาม แต่ก็เป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐานซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อทดสอบดูว่า มีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งในขั้นนี้บางครั้งใช้คำว่าการทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ

ชัยยงค์ พรมวงศ์ และคณะ (2536, หน้า 7) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดระบบ
หรือการพัฒนาระบบ โดยมีขั้นตอนดังๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ระบบ (System analysis) เป็นวิธีการระบุส่วนประกอบของ
องค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งหลายที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ
ภายในระบบกับองค์ประกอบภายนอก การจัดเรียงองค์ประกอบ ทรัพยากรที่ต้องใช้ กลุ่มเป้าหมาย
ของผู้ใช้ระบบ ภารกิจที่ต้องการดำเนินการ และผลผลิตหรือบริการที่จะเสนอแก่กลุ่มเป้าหมายใน
การวิเคราะห์ระบบ ผู้วิเคราะห์มีกิจกรรมที่ต้องวิเคราะห์ ดังนี้

- 1.1 วิเคราะห์ปัจจัย
- 1.2 วิเคราะห์จุดมุ่งหมาย และจุดประสงค์
- 1.3 วิเคราะห์เจ้าหน้าที่
- 1.4 วิเคราะห์ภารกิจ
- 1.5 วิเคราะห์เครื่องมือ ลีอ หรือ ช่องทาง
- 1.6 วิเคราะห์วิธีการ
- 1.7 วิเคราะห์การตรวจสอบ ควบคุม และการประเมิน

2. การสังเคราะห์ระบบ (System synthesis) เป็นการนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการสร้าง
ระบบใหม่ โดยการนำองค์ประกอบ ความสัมพันธ์ กิจทาง และลำดับขั้นตอนของระบบใหม่

3. การสร้างแบบจำลอง (System Modeling) เป็นขั้นการสื่อสารระบบที่สร้างใหม่
เพื่อง่ายต่อการนำไปใช้ โดยการเขียนแบบจำลองแบบใดแบบหนึ่ง ดังนี้

- 3.1 แบบรูปภาพหรือหุนจำลองของจริง เช่น ภาพวาด หุนจำลองเครื่องบิน ฯลฯ
- 3.2 แบบจำลองเบรียบเทียบ เช่น นาฬิกา เป็นแบบจำลองของเวลาหรือ สีแดง
ขาว น้ำเงิน ของชาติไทย เป็นแบบจำลองอุปมาอุปมัยของชาติ ศาสนา และพระมหากรุณาธิคุณ
- 3.3 แบบจำลองลัญลักษณ์ เช่น ลัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์
- 3.4 แบบจำลองแนวคิด ได้แก่ แบบจำลองที่แทนด้วยภาพแผนภูมิ หรือแผนภาพ
ในรูปแบบต่างๆ แบบจำลองจะช่วยอธิบายขั้นตอนสำคัญของระบบ ช่วยในการสื่อสารให้ทราบ
ขั้นตอน และการควบคุม และทำนายไว้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น เมื่อได้ดำเนินไปตามระบบ

4. การทดสอบระบบ (System Testing) เมื่อได้มีการพัฒนาระบบด้วยการกำหนดขั้นตอน และแสดงออกมาในรูปแบบจำลองแล้ว เรียกได้ว่าเราได้ระบบใหม่ขึ้นเป็นต้นแบบแต่ยังประกันไม่ได้ว่า ระบบที่พัฒนาขึ้นจะทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ นักจัดระบบจึงจำเป็นที่จะต้องนำ “ต้นแบบระบบ” (System Prototype) ไปทดสอบระบบในสถานการณ์จำลอง (Systems Simulation) กล่าวคือ นำระบบไปใช้ในสถานการณ์ที่ใกล้ความจริง แผ่นอน หากนำไปทดลองในสถานการณ์จริงมีปัญหามากในด้านค่าใช้จ่าย เวลา และความเสี่ยง โดยเฉพาะระบบที่เกี่ยวข้องกับคนและทรัพย์สิน นักจัดระบบจึงทดสอบระบบในสถานการณ์จำลองแทน

จากแนวคิดของนักวิชาการดังกล่าวนั้น ถึงแม้จะมีขั้นตอนในการพัฒนาระบบที่ต่างกันในแต่ละประเด็นอย่างฯ แต่สามารถสรุปออกมาเป็นประเด็นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ตามขั้นตอนในการพัฒนาระบบที่เป็นหลักใหญ่ๆ ได้ดังนี้ คือ ขั้นตอนการสำรวจ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การออกแบบ และการตรวจสอบ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาระบบไปสู่การพัฒนารูปแบบการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างรูปแบบ และการตรวจสอบรูปแบบ ซึ่งในการตรวจสอบรูปแบบนั้นเป็นขั้นตอนที่จะทำให้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมานั้น มีความถูกต้อง สมบูรณ์ และนำไปใช้ได้มากยิ่งขึ้น ดังแนวทางในการตรวจสอบรูปแบบที่ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงในลำดับต่อไป

5. การตรวจสอบรูปแบบ

จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการสร้างรูปแบบก็เพื่อทดสอบ หรือตรวจสอบรูปแบบนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธีซึ่งอาจใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ (Qualitative) และเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยที่การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงคุณลักษณะอาจใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนการตรวจสอบโดยเจ้าของหลักฐาน เชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ ซึ่งการตรวจสอบรูปแบบควรตรวจสอบคุณลักษณะ 2 อย่าง (อุดมพร จำรมาน, 2541, หน้า 23) คือ

5.1 การตรวจสอบความมากน้อยของความสัมพันธ์ ความเกี่ยวข้อง และเหตุผลระหว่างตัวแปร

5.2 การประมาณค่าพารามิเตอร์ของความล้มเหลว ซึ่งการประมาณค่านี้ สามารถประมาณช่วงเวลา กลุ่มตัวอย่าง หรือสถานที่ได้ (Across Time, Sample, Sites) หรืออ้างอิงจากกลุ่มตัวอย่างไปหาประชากรได้ โดยผลการตรวจสอบนำไปสู่คำตอบ 2 ข้อ คือ

5.2.1 การสร้างรูปแบบใหม่ หรือ

5.2.2 การปรับปรุงหรือพัฒนารูปแบบเดิม

อีสเนอร์ (Eisner, 1976, pp.192-193) ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบโดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันนั้นเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้ และได้เสนอแนวคิดการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ไว้ ดังนี้

1. การประเมินโดยแนวทางนี้ มิได้นับผลลัมภ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal-based model) การตอบสนองปัญหาและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ (Responsive model) หรือกระบวนการตัดสินใจ (Decision Making model) แต่อย่างไรก็ตาม แต่การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณาซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไปแต่อาจผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่างๆ เข้าด้วยกัน ตามวิจารณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้รูปแบบที่เกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสม ของสิ่งที่ทำการประเมิน

2. เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมิน โดยที่พัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ (Art Criticism) ที่มีความละเอียดอ่อน ลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่า ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใดๆ ได้ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง ต่อมาก็ได้มีการนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงในวงการอุดมศึกษามากขึ้นเฉพาะสาขานั้น ผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริงๆ จะจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

3. เป็นแบบที่ใช้ตัวบุคคล หรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยให้ความเชื่อถือว่าผู้ทรงคุณวุฒินั้นเที่ยงธรรม และมีดุลพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณา ต่างๆ นั้นจะเกิดขึ้นจากการประเมินและความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั้นเอง

4. เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตาม อัธยาศัย และความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวม การประเมินผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

ทั้งนี้การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์ และการเป็นที่เชื่อถือ (High credit) ของวิชาชีพนั้นเป็นสำคัญ

การตรวจสอบรูปแบบในการวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้ตัวบุคคลหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ และประสบการณ์ในการบริหารและการจัดการศึกษา

ดังนั้น คำว่า “รูปแบบ” หรือ “Model” สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง องค์ประกอบใน การบริหาร ขอบข่าย ภาระงาน และกระบวนการในการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในการบริหารองค์การซ่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อช่วยให้สามารถวิเคราะห์และเข้าใจการบริหารจัดการ ของการบริหารองค์การซ่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดีและง่ายยิ่งขึ้น โดยนำแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาระบบไปสู่ การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างรูปแบบ การตรวจสอบรูปแบบ และการประเมินรูปแบบ ซึ่งในการตรวจสอบรูปแบบนั้นเป็น ขั้นตอนที่จะทำให้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมาได้มีความถูกต้อง สมบูรณ์และนำไปสู่การยิ่งขึ้น และการประเมินรูปแบบโดยกลุ่มผู้ใช้รูปแบบ โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อนำเสนอรูปแบบ ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบทั้งผู้ที่เป็นนักวิชาการ ผู้ที่กำกับดูแลนโยบายการศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนคณะกรรมการ ปฏิบัติงาน ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถใน การวิเคราะห์ วิจารณ์ได้อย่างลึกซึ้ง

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

1. ความหมายของการบริหาร

Peter F. Drucker หมายถึง ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น (ภาควิชา ราชการศึกษา, 2542, หน้า 2)

Herbert A. Simon หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างโดยย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน (ภาควิชา ราชการศึกษา, 2542, หน้า 2)

เสนาง ติยะร์ (2543, หน้า 1) ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหารเป็น กิจกรรมในการใช้ทรัพยากรขององค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ไซมอน (Simon, 1976, p.273) การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำให้สิ่งต่างๆ ได้รับ การกระทำจนเป็นผลสำเร็จ ผู้บริหารไม่ใช่เป็นผู้ปฏิบัติ แต่เป็นผู้ใช้ศิลปะและเทคนิคทำให้ผู้ปฏิบัติ ทำงานจนสำเร็จบรรลุผลตามจุดมุ่งหมาย

เซอร์จิโอแวนนี (Sergiovanni, 1980, p.5) การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงาน ร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลลัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป ความหมายของการบริหาร (Administration) มีผู้ให้ความหมายไว้ต่างๆ กัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และมุมมองที่มีต่อการบริหารเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของคนบุคคล ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่ร่วมปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน เพื่อให้เกิดผลลัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ

2. องค์ประกอบของการบริหาร (Management Component)

จากแนวความคิดการบริหารงานของนักวิชาการต่างๆ ที่ได้ในความหมายของ การบริหารเอาไว้ จะเห็นว่าการบริหารนั้นมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ เป้าหมาย (Goal) ปัจจัย การบริหาร (Factor of Management) และลักษณะของการบริหาร (Management Style) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ณรงค์ นันทวรรณ, 2547, หน้า 8)

2.1 มีเป้าหมาย (Goal) หรือวัตถุประสงค์ที่แน่นอนในการบริหารองค์การ ผู้บริหาร จะต้องมีการกำหนดทิศทางหรือวัตถุประสงค์ของการทำงานไว้ชัดเจน

2.2 มีปัจจัยในการบริหาร (Factor of Management) โดยทั่วไปแล้วปัจจัยในการบริหารที่ เป็นพื้นฐานมี 5 ประการ คือ

2.2.1 คน (Men)

2.2.2 เงิน (Money)

2.2.3 วัสดุ (Material)

2.2.4 เทคนิคหรือ (Method)

2.2.5 เครื่องจักร (Machine)

ปัจจัยพื้นฐานของการบริหาร 5 ประการที่กล่าวมานี้ อาจจะยังไม่เป็น การเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพสังคมปัจจุบันมีการแข่งขันกันรุนแรงทุกด้าน เช่น ธุรกิจการค้า ระบบการผลิต ตลอดทั้งทางด้านการศึกษา ปัจจัยการบริหารอาจจะมีปัจจัยอื่น นอกเหนือจาก 5 ประการที่กล่าวมา เช่น การตลาด (Market) และอื่นๆ เป็นต้น

2.3 ลักษณะของการบริหาร (Management Style) การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และทั้ง ศิลป์ที่ผู้บริหารจะต้องนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อองค์กร จนมีคำ กล่าวว่า “ที่ได้มั่นนำที่ดี ที่นั่นก็จะมีความสำเร็จ”

3. กระบวนการบริหาร (Management Process)

กระบวนการบริหาร มีนักการศึกษาได้ให้มุมมองของกระบวนการบริหารแตกต่างกันไปบางคนพิจารณาว่าเป็นกิจกรรม หรือเป็นขั้นตอน หรือเป็นหน้าที่การบริหาร สำหรับการวิจัย ในครั้งนี้ผู้วิจัยให้ความหมายของกระบวนการบริหารเป็นขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นกระบวนการ ด้วยเนื้องอกนี้ ซึ่งกระบวนการบริหารในมุมมองของนักการศึกษา สรุปได้ดังนี้

จันทรานี สงวนนาม (2551, หน้า 34-39) ได้สรุปแนวคิดกระบวนการบริหารของนักการศึกษาหลายท่าน ไว้ดังนี้

3.1 องรี ฟายอล์ (Henry Fayol) บิดาแห่งการบริหารจัดการ มีความเห็นว่าการบริหาร เป็นศาสตร์อย่างหนึ่งและเป็นหลักสำคัญที่สามารถนำไปใช้ได้กับการบริหารทุกประเภท โดยการบริหารจัดการเป็นส่วนสำคัญที่ฐานของการบริหารงานที่ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 5 ประการที่เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

3.1.1 การวางแผน (To Plan) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะคาดการณ์ ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่างๆ และกำหนดแผนการปฏิบัติงานไว้เป็นแนวทางในการทำงานในอนาคต

3.1.2 การจัดองค์การ (To Organize) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารในการจัดโครงสร้างของงานและอำนาจหน้าที่ของบุคคล

3.1.3 การบังคับบัญชา (To Command) หมายถึง กระบวนการเกี่ยวกับการวินิจฉัย ลั่งการ การตัดสินใจ การมอบหมายหน้าที่การงาน การนิเทศงาน ตลอดจนการใช้อำนาจผู้นำ

3.1.4 การประสานงาน (To Coordinate) หมายถึง ความร่วมมือ ร่วมใจในการปฏิบัติงาน การจัดระเบียบงานให้เรียบร้อย สอดคล้องกลมกลืนกันเพื่อให้งานสมดุลและบรรลุ เป้าหมายตามที่กำหนดไว้ การประสานงานเปรียบเสมือนตัวกลางนำพื้นเพื่อของบรรดาภิการ ทั้งหลายให้สอดคล้องต้องกันเพื่อให้งานดำเนินไปด้วยความกลมกลืน ราบรื่นและเรียบร้อย

3.1.5 การควบคุมงาน (To Control) หมายถึง การกำกับงานและตรวจสอบว่า การปฏิบัติงานได้ดำเนินไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ โดยอาศัยการรายงานและบประมาณ เป็นเครื่องมือ

3.2 ลูเชอร์ ဂูลิกและลินดอลล์ เออร์วิค (Luther Gulick and Lyndall Urwick) ได้นำแนวคิดขององรี ฟายอล์ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการ โดยได้ขยายกิจกรรมทางการบริหาร ออกเป็น 7 ประการ รวมเรียกว่า POSDCoRB ซึ่งเป็นงานในหน้าที่ของผู้บริหารในองค์กรราชการ โดยทั่วไป ดังนี้

3.2.1 การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนล่วงหน้าว่าองค์กรจะต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

3.2.2 การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การจัดองค์การ การกำหนดโครงสร้าง การแบ่งสายงาน การจัดสายการบังคับบัญชาและการกำหนดตำแหน่งหน้าที่

3.2.3 การบังคับบัญชา (Staffing) หมายถึง การบริหารงานบุคคล ได้แก่การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การพัฒนา การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน การประเมินผลงาน การพิจารณาความดี ความชอบ การให้สวัสดิการและการให้พั้นจากการ

3.2.4 การควบคุมงาน (Directing) หมายถึงการอำนวยการ การตัดสินใจ การวินิจฉัยสิ่งการและการควบคุมบังคับบัญชา

3.2.5 การประสานงาน (Coordinating) หมายถึงการประสานงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือเพื่อดำเนินการไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

3.2.6 การรายงาน (Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติขององค์กร เพื่อให้สมาชิกขององค์กรทราบความก้าวหน้าของการดำเนินงาน

3.2.7 การงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การใช้เงิน การควบคุมการใช้จ่าย และการตรวจสอบด้านการเงิน

3.3. เจสซี บี เซียร์ส (Jesse B. Sears) ให้ความเห็นว่าการบริหารการศึกษาจะต้องดำเนินการไปตามกระบวนการ 5 ขั้น ดังนี้

3.3.1 การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดแผนงานและโครงการล่วงหน้า

3.3.2 การจัดองค์การ (Organizing) คือ การจัดโครงสร้างและกำหนดตำแหน่งหน้าที่

3.3.3 การอำนวยการ (Organizing) คือ การลั่งการและมอบหมายงาน

3.3.4 การประสานงาน (Coordinating) คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานและตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงาน

3.3.5 การควบคุมงาน (Controlling) คือ การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.4 สมาคมผู้บริหารการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (The American Association of School Administrators: AASA) มีความเห็นว่า กระบวนการบริหารการศึกษาควรประกอบด้วย กิจกรรม 5 ขั้น ดังนี้

3.4.1 การวางแผน (Planning) คือการวางแผนปฏิบัติการในการบริหารการศึกษา

3.4.2 การจัดสรรทรัพยากร (Allocation) คือ การสรรหาทรัพยากรที่เป็นปัจจัยที่จำเป็นในการบริหารงาน

- 3.4.3 การบำรุงรักษา (Stimulating) คือ การให้กำลังใจและบำรุงรักษาผู้ปฏิบัติงาน
- 3.4.4 การประสานงาน (Coordinating) คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน
- 3.4.5 การประเมินผล (Evaluation) คือการประเมินผลงานหรือติดตาม ตรวจสอบผล

การปฏิบัติงาน

ใบวี (Bovee, 1993, p.5) กล่าวว่า หน้าที่ของการบริหารจัดการมี 4 ประการ ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย (Goals) การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy) และการพัฒนาแผนย่อยเพื่อให้เกิดการประสานงานกิจกรรมต่างๆ

2. การจัดองค์การ (Organizing) เป็นการกำหนดว่าจะทำงานอะไร บุคคลใดที่มีความเหมาะสมที่จะทำงานนั้น การจัดองค์การจะต้องมีการจัดบุคคลเข้าทำงาน (Staffing) ซึ่งเป็นกระบวนการที่เป็นทางการเพื่อให้มั่นใจว่าองค์การมีพนักงานที่มีความสามารถในงานทุกระดับ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

3. การนำ (Leading) ประกอบด้วย การจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา การสั่งการ การคัดเลือก ซ่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิผล รวมไปถึงการบริหารความขัดแย้ง

4. การควบคุม (Controlling) เป็นการติดตามผลและแก้ไขปรับปรุงสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่างานบรรลุผลตามที่ได้วางแผนไว้

ดูบริน (DuBrin, 2010, pp.12-13) ได้นำเสนอแนวคิดหน้าที่การบริหารไว้ เช่นเดียวกับ นักการศึกษาหลายท่านแต่เมื่อการจัดหมวดหมู่ ขั้นตอนการบริหารที่แตกต่างไป เช่น การจัดบุคลากร (Staffing) ไปรวมในด้านการจัดองค์การ (Organizing) การกำหนดเป้าหมายขององค์การ (Goal Setting) จัดรวมอยู่ในกระบวนการวางแผน (Planning) สำหรับการตัดสินใจ สั่งการ การสื่อสาร และการจูงใจ จัดรวมอยู่ในด้านการนำ (Leading) ซึ่งกระบวนการบริหารตามแนวคิดของดูบริน มีดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง กระบวนการกำหนดเป้าหมายขององค์กร และวางแผนทางดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายนั้น ประกอบด้วยการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของ องค์กร การกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ การกำหนดนโยบาย มาตรการและกลยุทธ์ การดำเนินงานรวมทั้งการกำหนดทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินงาน

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง กระบวนการจัดการทรัพยากรและการจัดระบบ การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ประกอบด้วย การจัดทำแผนภูมิปฏิบัติงาน การจัดบุคลากรรับผิดชอบงานต่างๆ การจัดทำมาตรฐานและรายละเอียดการปฏิบัติงาน การจัดระบบ การบังคับบัญชาและการประสานงาน การกำหนดภารกิจขององค์การ การจัดระบบทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในองค์การ

3. การนำ (Leading) หมายถึง การอำนวยการและการประสานงาน เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายขององค์การ ซึ่งต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหารประกอบด้วยการจูงใจ การตัดสินใจสั่งการ การสื่อสารและการแก้ปัญหาความขัดแย้งของบุคลากร

4. การควบคุม (Controlling) หมายถึง การกำกับให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและแผนขององค์การ ประกอบด้วยการตรวจสอบ ติดตาม การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน

คูนท์และโอ ดอนเนลล์ (Koontz and O'Donnell, 2001, p.9) ได้ให้แนวคิดกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนซึ่งต่างก็แยกจากกันโดยหน้าที่และภารกิจแต่จะดำเนินไปเป็นกระบวนการตามลำดับและเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันตามระบบบริหาร ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การและการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผล

2. การจัดองค์การ (Organizing) ประกอบไปด้วย การนำปัจจัยทางการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการบริหารที่จะทำให้เกิดล้มฤทธิผล

3. การจูงใจ (Motivating) ประกอบไปด้วยการอำนวยการ (Directing) การติดต่อสื่อสาร (Communicating) และการเป็นผู้นำในการดำเนินการ (Leading)

4. การควบคุมงาน (Controlling) เป็นการติดตามและประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับแผนที่กำหนด

แนวคิดของ ดูบริน (Dubrin) และคูนท์และโอ ดอนเนลล์ (Koontz and O'Donnell) มีความเห็นสอดคล้องกัน แต่คูนท์และโอ ดอนเนลล์ (Koontz and O'Donnell) ให้ความสำคัญกับการจูงใจที่จะทำให้บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิผล

นอกจากนั้นกระบวนการบริหารที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันคือการบริหารด้วยวงจรคุณภาพซึ่งเป็นกระบวนการบริหารงานหรือการจัดระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผลผลิตที่ออกแบบมีคุณภาพได้มาตรฐานตามเป้าหมายกำหนดซึ่งเอ็ด华德 เดมเมิง (Edwards Deming, 1950 อ้างอิงใน ชนินทร์ แสงแก้ว, 2546, หน้า 34) ได้เสนอขั้นตอนการบริหารงานคุณภาพ “วงจรเดมเมิง” (Deming cycle) ไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การจัดทำและการวางแผน (Plan)

- 1.1 ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนแล้วกำหนดหัวข้อควบคุม
- 1.2 กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุให้แก่หัวข้อควบคุมแต่ละข้อ
- 1.3 กำหนดวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การปฏิบัติตามแผน (Do)

- 2.1 หาความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการนั้น
- 2.2 ดำเนินการตามวิธีการที่กำหนด
- 2.3 เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม

3. การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)

- 3.1 ตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐานหรือไม่
- 3.2 ตรวจสอบว่าค่าที่วัดได้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่
- 3.3 ตรวจสอบว่าหัวข้อควบคุมได้ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่

4. กำหนดมาตรฐานแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะที่ทำให้ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

(Act)

- 4.1 ถ้าการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐาน ก็หมายความว่าแก้ไข
- 4.2 ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็ค้นหาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอเพื่อมิให้เกิดปัญหาซ้ำซึ่นอีก
- 4.3 ปรับปรุงระบบการทำงานและเอกสารวิธีการทำงานมาตรฐาน

จากการศึกษาแนวคิดกระบวนการบริหาร สามารถวิเคราะห์และสรุปเพื่อประยุกต์ใช้ในกระบวนการบริหารองค์กรช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการวิเคราะห์และสรุปกระบวนการบริหาร

นักการศึกษา		กระบวนการบริหาร								
Henry Fayol	Luther Gulick and Lyndall Urwick									
Jesse B. Sears	The American Association of School									
Bovee and others	DuBrin									
Koontz and O'Donnell	Edwards Deming									
กระบวนการบริหารของต่างชาติ										
เทคโนโลยีในอนาคตแห่งประเทศไทย										
การวางแผน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓ 1. การวางแผน
การจัดองค์กร	✓	✓	✓		✓	✓	✓			✓ 2. การจัดองค์กร
การบังคับบัญชา	✓	✓								
การจูงใจ							✓			
การประสานงาน	✓	✓	✓	✓						
การควบคุมงาน	✓	✓								
การอำนวยการ			✓							✓ 3. การดำเนินงานตามแผน
การนำ					✓	✓				
การจัดสร้างทรัพยากร				✓						
การลงมือปฏิบัติ							✓			
การบำรุงรักษา				✓						
การบประมาณ		✓								
การควบคุมงาน			✓	✓	✓	✓				✓ 4. การควบคุม
การประเมินผล				✓			✓			
การปรับปรุง								✓		✓ 5. การตรวจสอบ และประเมิน
การรายงาน		✓						✓		✓ 6. การปรับปรุง และพัฒนา

จากตาราง 1 กระบวนการบริหารองค์การซ่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ปัจจุบันด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planing: P) ขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์การ (Organizing: O) ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติตามแผน (Doing: D) ขั้นตอนที่ 4 การควบคุม (Controlling: C) ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบ และประเมิน (Checking) ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงและพัฒนา (Acting: A) ซึ่งในแต่ละขั้นตอนต่างก็แยกจากกันตามหน้าที่และการงาน แต่จะดำเนินการไปเป็นกระบวนการตามลำดับขั้นและเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันตามกระบวนการบริหารองค์การซ่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยแบ่งกระบวนการบริหารแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning: P)

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการงานแผนงานขององค์การซ่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

2. วางแผนโดยผู้รู้เกี่ยวของทุกฝ่ายขององค์การซ่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานขององค์การซ่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

4. วางแผนงาน และโครงการขององค์การซ่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

5. กำหนดวิธีปฏิบัติตามแผนงานขององค์การซ่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

6. กำหนดวิธีวัด และประเมินผลแผนงานขององค์การซ่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

7. รวมรวมข้อมูลการแผนงานขององค์การซ่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 2 การจัดองค์การ (Organizing: O)

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดองค์การขององค์การซ่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

2. จัดโครงสร้างขององค์การขององค์การซ่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

3. พิจารณาแยกประเภทงาน จัดกลุ่มงาน และออกแบบงานลำดับสมাচิกองค์การซ่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

4. ทำคำบรรยายลักษณะงาน ระบุขอบเขตของงานและมอบหมายงาน พร้อมทั้งกำหนดความรับผิดชอบ และให้อำนาจหน้าที่ขององค์การซ่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

5. จัดวางความสัมพันธ์ ประสานงาน ร่วมมือกัน และทำงานสอดคล้องกัน ขององค์การซ่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

6. รวมรวมข้อมูลการการจัดองค์การขององค์การซ่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงานตามแผน (Doing: D)

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานตามแผนงานขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

2. ศึกษาขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนงานขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

3. ลงมือดำเนินงานตามขั้นตอนที่มีการกำหนดไว้ในแผนงานขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

4. สนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานตามแผนงานขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

5. รวบรวมข้อมูลจากการกำกับติดตามตามแผนงานขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 4 การควบคุม (Controlling: C)

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการควบคุมขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

2. สนับสนุนจัดตั้งสำนักงานด้านวิทยาศาสตร์ ที่ปรึกษา ขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

3. กำหนดวิธีการ ตัวชี้วัด หรือแนวทางที่กำหนดการกำกับติดตามให้การนิเทศขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

4. กำกับติดตามให้การนิเทศองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

5. เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 5 ตรวจสอบ และประเมิน (Checking)

1. กำหนดวัตถุประสงค์การประเมินผลขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

2. กำหนดตัวชี้วัดและเครื่องมือการประเมินผลขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

3. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

4. ประเมินผลการปฏิบัติผลงานขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

5. เก็บรวบรวมข้อมูลของการประเมินผลงานขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 6 การปรับปรุงและพัฒนา (Acting: A)

1. กำหนดวัตถุประสงค์การปรับปรุงและพัฒนาขององค์กรช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย
2. รวบรวมข้อมูลการปรับปรุงและพัฒนาขององค์กรช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย
3. เลือกแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาขององค์กรช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย
4. ลงมือปฏิบัติการปรับปรุงและพัฒนาขององค์กรช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย
5. ติดตามผลการปรับปรุงและพัฒนาขององค์กรช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย
6. เก็บรวบรวมข้อมูลผลการปรับปรุงและพัฒนาขององค์กรช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศไทย

วีระ พิชิตกุล (2542) การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขในการบริหารงานกิจกรรมองค์กรช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ช.ท.) ของสถานศึกษาในกลุ่มอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ปัญหาที่ด้วยการวางแผน คือ การกำหนดผู้รับผิดชอบล่วงหน้า ปฏิบัติตามแผน แนวทางแก้ไข คือ ศึกษาความสนใจของนักศึกษาจากโครงการทั้งหมดว่านักศึกษาสนใจโครงการใดมากที่สุด ปัญหาด้านการจัดการทรัพยากร คือ ความสนใจและการเข้าร่วมกิจกรรม อ.ช.ท. ของนักศึกษา แนวทางการแก้ไขคือ สร้างมาตรฐานคุณลักษณะความรู้ ปัญหาการระดับการจัดกิจกรรม แนวทางแก้ไข ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดการ

ฉันทนา จันทร์บวรรง (2552) วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์รูปแบบกระบวนการและเทคนิคในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ของประเทศไทย ปัจจุบัน ผลการสังเคราะห์พบว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร (Co – curriculum Activities) ที่โรงเรียนต้องจัดในหลักสูตรแต่รูปแบบการบริหารจัดกิจกรรมให้เข้มข้นอยู่กับวิชาณฐานของโรงเรียน แต่มีคุณภาพหลักสูตรและคุณมีการทำกิจกรรมที่กระทรวงจัดทำเข้มข้น เป็นแนวทางกว้างๆ ประเทศไทยยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนแต่ในเชิงปฏิบัติมีรูปแบบ เช่น นักเรียนเป็นฐาน โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนกับชุมชนเป็นฐาน และองค์กรจิตอาสาในสังคมเป็นฐาน

ภาณุวัฒน์ ภักดีวงศ์ (2553) วิจัยเรื่องการสังเคราะห์รูปแบบกระบวนการและเทคนิคในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ กรณีของประเทศไทยได้หัวน ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์เป็นการสอนเด็กให้รู้จัก กับความเป็นจริงในสังคม จากนั้นจึงกระตุ้นให้เด็กรู้จักคิดและตัดสินใจกระทำการสร้างสรรค์ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ และการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ และรับผิดชอบ ไม่มีรูปแบบของกิจกรรมที่มีความจำเพาะແเน่นอน หากขึ้นอยู่กับความสามารถ เป็นสำคัญ การจัดกิจกรรม กำหนดให้ทั้งในระดับบ้านจากและระดับสถานศึกษา ทั้งนี้ชุมชนอาจเข้า มา มีส่วนร่วมในรูปแบบอาสาสมัครของชุมชน เพื่อการเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็กได้ ดังกรณีของ โรงเรียนในมูลนิธิจีดี

วรินทร บุญยิ่ง (2552) วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์รูปแบบกระบวนการและเทคนิคในการจัด กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ กรณีของประเทศไทยให้ ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการฯ ได้จัดให้มีหลักสูตรที่ให้นักเรียนเกิดแนวทางพัฒนาจิตสาธารณะโดยมีรูปแบบที่ชัดเจน ส่วนกระบวนการจัดกิจกรรม เกาหลีได้มี 6 กระบวนการ 6 ขั้น ที่กำหนดให้โดยกระทรวงมีระบบ บันทึก ให้คำปรึกษา ประเมินผล รายงานผล ทำแฟ้มสะสมงาน และเก็บเป็นหลักฐานเพื่อการเรียน ต่อมายมศึกษา

อนุชา กอนพ่วง (2552) วิจัยเรื่อง การสังเคราะห์รูปแบบกระบวนการและเทคนิคในการจัด กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ของประเทศไทย ผลการวิจัย พบว่า การจัด กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ผ่านการจัดกิจกรรม โดยในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์เป็น ลักษณะหนึ่งของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สมยศ บุญอุไร (2544) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมนักศึกษาองค์กร ช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย วิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า องค์กรช่างเทคนิค ในอนาคตแห่งประเทศไทย มีสภาพปัจจุบันในการดำเนินงานการจัดทำแผนปฏิบัติงานและการจัดทำ ปฏิทินปฏิบัติงาน การปฏิบัติกิจกรรมไม่เป็นไปตามแนวทางของระเบียบว่าด้วย อ.ช.ท. และนักศึกษา ที่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมขององค์การส่วนใหญ่มีระดับผลการเรียนต่ำด้านสมาชิกองค์กร ขาดความร่วมมือระหว่างสมาชิกด้วยกันในการปฏิบัติกิจกรรม และสำนักงานองค์กรต้องอยู่ในทำเล ที่ไม่เหมาะสมที่จะให้สมาชิกได้จัดกิจกรรมร่วมกัน งานทะเบียนการใช้จ่ายเงินไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุม ไม่ทันสมัย และอาจไม่สามารถเบิกจ่ายเงินได้ทันเวลา การเบิกจ่ายเงินมีขั้นตอนมาก ทำให้ล่าช้าไม่ทันต่อการปฏิบัติกิจกรรม และการใช้จ่ายเงินในการปฏิบัติกิจกรรมของคณะกรรมการ

และสมาชิกขาดความรอบคอบด้านอื่นๆ ขาดการสนับสนุนการปฏิบัติกรรมจากคณะกรรมการผู้บริหาร ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของผู้ปฏิบัติกรรมการส่งเสริมแนะนำและริเริ่มในการจัดกิจกรรมใหม่ๆ ที่ทันสมัยและการประชาสัมพันธ์การปฏิบัติกรรมไม่ชัดเจน ไม่ท่วถึง

วงศิต วงศ์แก้ว (2544) ได้วิจัย เรื่อง การศึกษาการดำเนินงานองค์กรช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ช.ท.) ศึกษาเฉพาะกรณีแห่งวิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด การดำเนินงานขององค์กรช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา ได้รับการพัฒนาการดำเนินงานให้ก้าวไปสู่มาตรฐานตลอดเวลา แต่ยังปรากฏว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน อันเป็นผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน การขาดการติดตามผลการทำงานของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง การรับทราบข้อมูลต่างๆ น้อย ความสะดวกสบายในการทำงานไม่ดีพอ ไม่มีเวลาดำเนินการเพียงพอและไม่เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรม

พลิชร์ เนาวรังสี (2550, หน้า 165-166) ได้วิจัย เรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรวิชาชีพในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบร่วมกับ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรม อ.ช.ท. คือ สมาชิกขององค์กรขาดความรู้ ความเข้าใจในองค์กรวิชาชีพ งบประมาณสนับสนุนน้อยเพราะได้จากการค่าลงที่เปลี่ยนของสมาชิกเท่านั้น ครุภัณฑ์มีจำนวนน้อย ไม่มีสำนักงานเป็นของตนเอง สมาชิกไม่ทราบว่ามีกรรมการบริหารองค์กรและวิธีการแต่งตั้ง ไม่ถูกต้องกับระเบียบ

ธงชัย ใจนิภาต (2547, หน้า 88-89) พบร่วมกับ ปัญหาและอุปสรรคที่ควรได้รับการแก้ไขใน การดำเนินกิจกรรมองค์กรวิชาชีพ คือ กฎเกณฑ์ในการปฏิบัติภายในและระหว่างสถานศึกษาขาด ความชัดเจน ขาดงบประมาณสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และการให้ความสำคัญต่อกิจกรรมองค์กร ของบุคลากร ด้านบทบาทของคณะกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา พบร่วมกับ ไม่มีการกำหนดแนวปฏิบัติ เอกสาร คู่มือในการจัดกิจกรรม กรรมการบริหารองค์กรขาดการจัดประชุมทางวิชาการ ระดับหน่วย อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีการกระตุ้นและส่งเสริมสมาชิกองค์กร เพื่อพัฒนาตนเองใน การเข้าร่วมกิจกรรมระดับหน่วยระดับภาคและระดับชาติ คณะกรรมการชุมชนขาดความสนใจดูแล และรับผิดชอบสำนักงานทรัพย์สินเอกสารต่างๆ ของชุมชน สรุปปัญหาในการดำเนินกิจกรรม คือ ไม่มีการเขียนโครงการที่ชัดเจน การปฏิบัติตามโครงการมีน้อย สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือในการทำ กิจกรรมโครงการ ไม่มีการสรุปผลการปฏิบัติกรรมแต่ละโครงการ

วารผล โพธิ์เต็ง (2546) คุณมีการใช้แบบประเมินหน่วยมาตราฐานองค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทยของสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบูรี สภาพปัจจุบันการประเมินหน่วย มาตรฐานองค์การ อ.ช.ท. ยังมีข้อจำกัด หลายประการ กล่าวคือ กรรมการผู้ทำหน้าที่ประเมินมิได้ ทำหน้าที่ประเมินโดยตรง ส่วนใหญ่กรรมอาชีวศึกษาจะแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินจากผู้ช่วย ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการ หรือผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในกิจการ อ.ช.ท. จากสถานศึกษาต่างๆ ในกลุ่มอาชีวศึกษาภาคกลาง ดังนั้น ประสบการณ์และความรู้ความเชี่ยวชาญย่อมแตกต่างกันไป ประกอบกับการประเมินยังขาดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน กรรมการประเมินยังใช้ดุลยพินิจ และประสบการณ์ของตนเองเป็นส่วนใหญ่ จึงเป็นสาเหตุให้เกณฑ์การประเมินมีความแตกต่าง กันไป

วีระ พิชิตกุล (2542) การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไข ในการบริหารงานกิจกรรม องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ช.ท.) ของสถานศึกษา ในกลุ่มอาชีวศึกษา ในกลุ่มอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ลักษณะการดำเนินงานขององค์การช่างเทคนิคใน อนาคตแห่งประเทศไทยได้เริ่มต้นมาเป็นเวลาหลายปี แต่ยังไม่ปรากฏผลสำเร็จที่ชัดเจน ยังไม่มี ภาระงานผลการปฏิบัติ สรุปได้ว่า

1. ครู – อาจารย์ในวิทยาลัยยังไม่ให้ความสนใจ และให้ความร่วมมือต่อการจัดกิจกรรม อ.ช.ท. เท่าที่ควร

2. นักศึกษาเองยังไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ขององค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่ง ประเทศไทย หรือชุมชน การจัดกิจกรรมต่างๆ มักจะเริ่มต้นที่อาจารย์หรือจากวิทยาลัยเป็น ผู้นำอบรมรายลับ

3. อาจารย์ไม่ใช้cabกิจกรรมให้เกิดประโยชน์ตามที่กำหนดไว้ในตารางสอน

4. ปัญหาการจัดชุมชนชั้้อ่อน นอกจากในสถานศึกษาต่างๆ จะมีชุมชนวิชาชีพแล้ว ยังมีชุมชนอื่นๆ อีก เช่น ชุมชนลูกเสือวิสามัญ ชุมชนอนุรักษ์ธรรมชาติ ชุมชนวัฒนธรรมไทย ฯลฯ ทำให้เกิดความลับสนในการปฏิบัติงาน

นอกจากปัญหาดังกล่าวแล้ว อาจจะเกิดจากผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาที่ยังขาด ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการ และแนวทางปฏิบัติกิจกรรมขององค์การช่างเทคนิคในอนาคต แห่งประเทศไทย นอกจากนี้ยังไม่พนกรายงานผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

งานวิจัยต่างประเทศ

อยล์เลอร์ (Eyler, 1982, p.25) ได้ศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสถาบันของนักเรียนและนักศึกษาว่ามีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางการเมืองหรือไม่ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 3,087 คน ผลการทดสอบสามารถทำนายได้ว่าการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสถาบันนักศึกษา และนักศึกษานั้นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติทางการเมืองจริง นักเรียนและนักศึกษาที่มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น ต้องการที่จะเข้าไปมีบทบาททางการเมือง หรือเป็นผู้นำ และผู้วางแผนนโยบายต่างๆ ในอนาคต

มิเชลล์ และเดล (Mitchell and Dell, 1992, p.7) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ด้านต่างๆ ของนักศึกษาผู้ว่าด้วยมหาวิทยาลัยกับความเป็นชาตินิยมจริงซึ่งโดยเฉพาะในกิจกรรมที่ขัดกับศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ นักศึกษาผู้ว่าด้วยจะเข้าร่วมกิจกรรมน้อยลง

คารลินี (Carlini, 1993, p.30) ได้ศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักเรียนมัธยมจำนวน 16,117 คน ใน 15 เมืองของประเทศไทย เกี่ยวกับการเพลสิ่งเสพติดและของมีนมา กลับพบว่า ถึงแม้ว่านักเรียนส่วนใหญ่จะได้เข้าร่วมกิจกรรมในด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมชุมชน กิจกรรม กีฬาและนันหนาก การ กิจกรรมทางด้านจริยธรรมและศาสนา กีตติมั่น แต่ยังพบว่า นักเรียน ก็ยังคงเพลสิ่งเสพติดและของมีนมาอยู่

บลูลิง (Bulling, 1995, pp.12-13) ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาและกิจกรรมนอกหลักสูตรอื่นๆ กับการพัฒนาของนักศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตรมีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญต่อสัมพันธภาพกับผู้อื่น อย่างมีนัยสำคัญและ การสร้างเป้าหมายอย่างชัดเจน เมื่อมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตรเพิ่มขึ้น การพัฒนานักศึกษาจะเพิ่มขึ้นด้วย ส่วนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาไม่ได้มีผลอย่างมีนัยสำคัญ ต่อการพัฒนาด้านนักศึกษาในด้านใดๆ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตรเป็นตัวพยากรณ์ที่สำคัญสำหรับการพัฒนาของนักศึกษาในด้านต่างๆ

汉德爾 (Handel, 1992, p.3) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาที่มีต่อการพัฒนาความเป็นผู้นำของนิสิตนักศึกษา การวิจัยมีวัตถุประสงค์ว่า การเข้าร่วมกิจกรรมกีฬานั้น มีส่วนช่วยในการพัฒนาความเป็นผู้นำของนักศึกษาที่เป็นนักกีฬาอย่างไรบ้าง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา จากสถาบันต่างๆ ที่เป็นสมาชิกที่ประชุม มหาวิทยาลัยแห่งรัฐวิสคอนเซิน ในระหว่างปีการศึกษา 1991 - 1992 ผลการศึกษาพบว่า โปรแกรมกีฬาบำบัดบลําหรับนักศึกษาชาย และหญิงมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาความเป็นผู้นำของนักศึกษา

เชบาร์ตอร์ (Chebator, 1998, p.67) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับผลการพัฒนานักศึกษาและผลจากโปรแกรมกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีต่อการพัฒนานักศึกษา วัดถุปะสังค์ เพื่อกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในโปรแกรมเสริมหลักสูตรที่เป็นทางการ 3 โปรแกรมกับความสำเร็จของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ความมั่นใจในตนเอง ความสามารถในการจัดการกับอารมณ์ และความพอดีในประสบการณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้ที่เข้าร่วมโปรแกรมการบริการและนักศึกษาที่มีส่วนร่วมทั้งหมดมีผลการเรียนสูงขึ้น เมื่อควบคุมผลของการมีส่วนร่วม

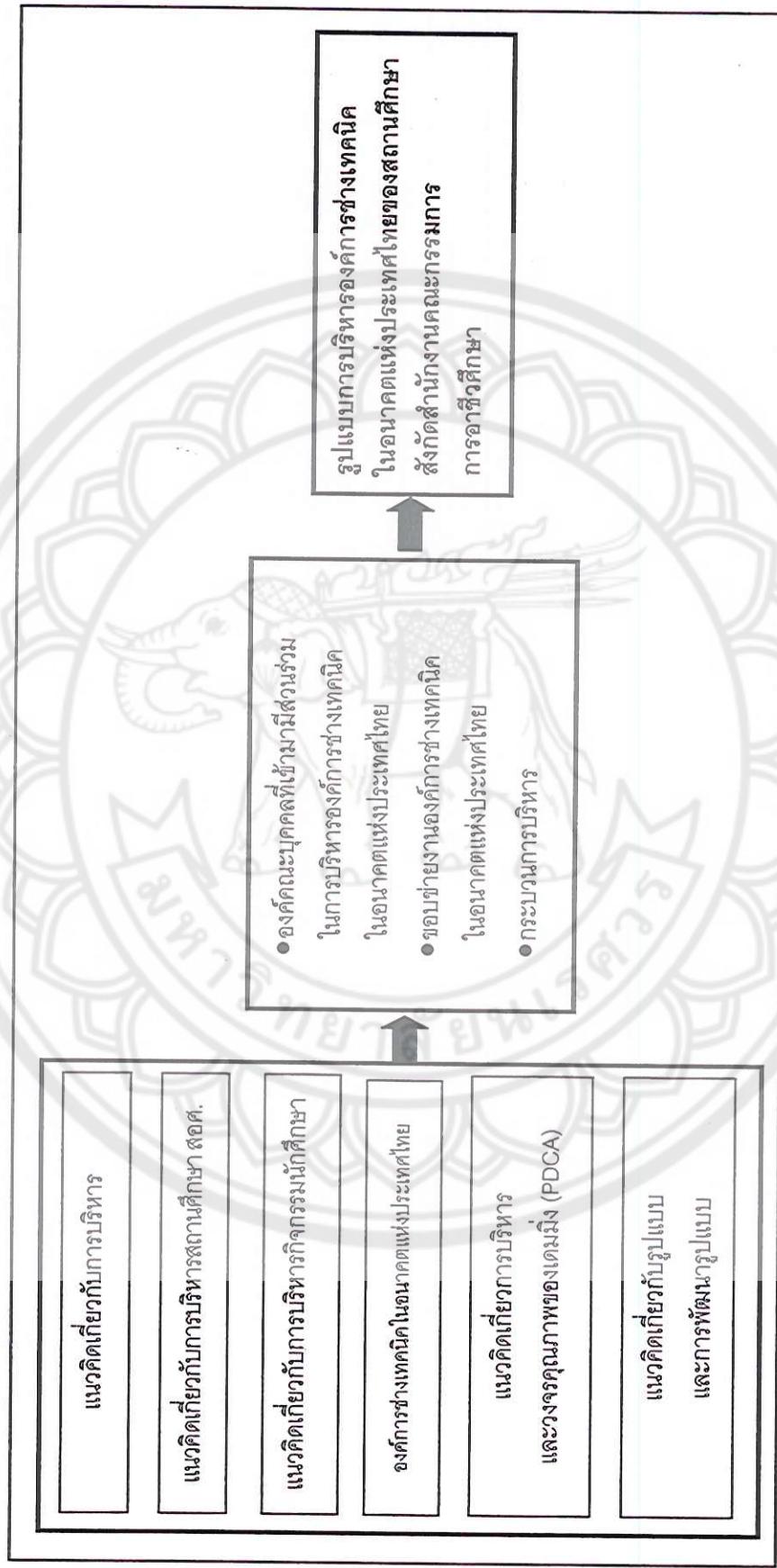
เจเวลล์ (Jewell, 2001) ได้ศึกษาเรื่องการวัดการพัฒนาทางจริยธรรมความรู้สึก การคิด และการกระทำ บทความนึกของนักศึกษาว่า บุคคลที่พัฒนาทางจริยธรรมแล้วเป็นบุคคลที่รู้สึกเกี่ยวกับประเด็นปัญหาจริยธรรมหรือไม่ หรือปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมอย่างเข้มแข็งหรือไม่ หรือเข้าใจประเด็นปัญหาจริยธรรมหรือไม่ หรือปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมหรือไม่ เมื่อจัดการกับคนอื่น มีประเด็นโดยแยกกัน ว่าความหมายของคำว่าจริยธรรมเกี่ยวกับภารกิจที่คนควรกระทำต่อ กันอย่างไรและโดยแยกกันว่า การศึกษาจริยธรรม ควรจะจัดการกับการกระทำของคนในฐานะที่คนทำงานอยู่ภายในกลุ่ม แนวโน้มในการศึกษาสำหรับคนมีความสามารถพิเศษ เพื่อมุ่งเน้นสภาพทางความรู้ของแต่ละบุคคลเมื่อภูมิปัญญาเรื่องการพัฒนาจริยธรรม เช่น ความรักความยุติธรรม หรือแนวโน้มที่จะวัด การพัฒนาทางความรู้ความเข้าใจ เช่น การรู้จักหลักจริยธรรมสากลพิจารณาเห็นว่าเป็นเรื่องเฉพาะตัวเกินความจำเป็นและเป็นเรื่องไม่เพียงพอทางแนวคิดที่ความนี้ทำสังเขปขั้นตอน 6 ขั้นตอน ในการพิจารณาตัดสินจริยธรรมตามแบบของลอร์เรนซ์โคลเบิร์ก คือ การเข้าฟัง ความมุ่งหมายทางเดียวของมือของแต่ละบุคคลและการแลกเปลี่ยน ความคาดหวังร่วมกันระหว่างบุคคล ความสัมพันธ์ และความเป็นไปตามความคาดหวัง ระบบสังคมและการรักษาความสำนึกทางสังคม สิทธิที่มีก่อนและสัญญาทางสังคม หรือสาธารณประโยชน์ และหลักจริยธรรมสากลผลการวิเคราะห์ ชี้ให้เห็นว่างานวิจัยของ Kohlberg คนคิดอย่างไร ไม่ใช่คนประพฤติอย่างไร

แมคคี (Mackey, 2003, p.1146 - A) ได้ศึกษาผลกระทบของอุดมการณ์ในการควบคุม อัตราการออกโรงเรียนกลางคืนของนักเรียนตามการรับรู้ของคณะกรรมการบริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายระดับ 4 - A ในรัสเซีย ผลงานวิจัยที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทสำคัญใน การปรับบรรยายภาษาศาสตร์โรงเรียน ซึ่งส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจของนักเรียนในการเรียนต่อหรือจะออกกลางคืน การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งหาความสัมพันธ์ของอุดมการณ์ในการควบคุมนักเรียนจากสมาชิกคณะกรรมการบริหาร จำนวน 14 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับ 4 - A จำนวน 22 โรงเรียน ในรัสเซียที่มีต่ออัตราการออกโรงเรียนกลางคืนในวิทยาเขต

เหล่านี้ ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติระหว่างอุดมการณ์ในการควบคุมนักเรียน กับอัตราการออกโรงเรียนกลางคืนของนักเรียน การรักษาให้นักเรียนยังเรียนอยู่ในโรงเรียนนั้นขึ้นอยู่ กับความสัมพันธ์ระหว่างบรรยายการสอนกับการออกโรงเรียนกลางคืนอย่างชัดเจน ผู้บริหารจึงควรเป็น แบบอย่าง บทบาทในทางบวกในการยุติข้อหัวงดิ่งที่ดูเหมือนดูแคลนและสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างคณะครุภัณฑ์นักเรียน ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ส่งเสริมชื่นชมโดยใช้การฝึกอบรมครูประจำการ ประสบการณ์ฝึกอบรมความสนใจเรื่องมนุษยธรรมให้มากยิ่งขึ้น อันจะทำให้การปรับปรุง บรรยายการทางสังคมของโรงเรียนดีขึ้น

Kavanagh, Moya (1990, p.6) ศึกษาเกี่ยวกับความรู้สึกผิดชอบชั้วีดี คุณธรรม จริยธรรม เชิงอุดมคติ และการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกผิดชอบชั้วีดี กับคุณธรรมจริยธรรมเชิงอุดมคติที่เกิดขึ้นในสังคม ผลการศึกษาพบว่า คุณธรรม จริยธรรมไม่สามารถที่จะสอนได้ในเด็ก จะทำได้ก็เพียงให้รูปแบบที่ดีงามและชี้แนะเมื่อเด็กมี ความต้องการโดยใช้พฤติกรรมที่เหมาะสม และพยายามกระตุ้นให้เด็กน้ำสิ่งที่ดีงามซึ่งมีอยู่ในตัว เด็กของมาใช้

Reall Michael John (1993, p.60) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของพัฒนาความรู้เชิง จริยธรรม เหตุผลเชิงจริยธรรม และจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการบริหารธุรกิจ ในสถานการณ์ที่มีการแข่งขัน โดยศึกษา กับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยนอร์ธเวสท์และใช้เกณฑ์ เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดสถานการณ์แข่งขัน ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญระหว่างเพศในด้านการพัฒนาความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม หรือจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่า ตัวแปรอื่นๆ

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପ୍ରକାଶନ ପରିଚୟ ୫